

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА 30 червня 2004 року

№ 118 (3368)

ФОТОФАКТ

Фото Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО.

Учора викладачі та батьки абітурієнтів Київського військового ліцею ім. Івана Богуна пікетували Міністерство оборони і Верховну Раду України з вимогою відновити повноцінний набір у столичному військовому ліцеї. Приводом цієї акції стало рішення військового відомства скоротити (з 300 до 50 осіб) прийом дев'ятикласників до цього навчального закладу. Заступник міністра оборони України Микола Малюта пояснює це розпорядження в контексті загальної оптимізації військової освіти. А запізніле його оприлюднення (батькам вступників до ліцею повідомили про скорочений набір уже під час вступних тестів) пов'язує з недавнім прийняттям парламентом низки законів, що стосуються діяльності й реформування Збройних сил.

Матеріал на цю тему читайте в завтрашньому номері газети.

ОСТАННІЙ, АЛЕ НАЙРЕЗУЛЬТАТИВНІШИЙ

Ранкове і денне засідання 29 червня

Розклад пленарних засідань на останній робочий тиждень п'ятої сесії парламенту, запропонований на погоджувальній раді, включає понад 180 проектів законів і постанов, які потрібно розглянути. У зв'язку з цим Голова Верховної Ради Володимир Литвин звернувся до народних депутатів з проханням докласти максимум зусиль, щоб тиждень був найбільш результативним.

Парламентаріям належить прийняти рішення з низки важливих законопроектів. Цей тиждень загалом можна назвати тижнем кодексів. До розгляду підготовлено проекти Лісового, Господарського процесуального та Житлового кодексів України (повторне подання). Запропоновано також внести деякі зміни до Кримінального кодексу, Митного та до Кодексу про адміністративні правопорушення тощо.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ОФІЦІЙНО

Не програти країну

Вибори — надто важлива справа, щоб дозволити окремій політичній групі нав'язати всім свою волю. Тому претендентам на головну посаду в країні потрібно визначитися щодо базових цінностей, зауважив Голова Верховної Ради Володимир Литвин під час засідання громадсько-політичної консультативної ради при Голові ВР. Про це журналістам повідомив прес-секретар глави парламенту Ігор Сторожук.

Володимир Литвин запропонував членам координаційної ради опрацювати систему координат, побудованих на основних цінностях сучасної цивілізації, які не викликали б застереження у жодного з кандидатів. На його думку, кандидати мали б задекларувати, що вони «не виходитимуть за межі моральних людських критеріїв». Цей документ, за словами В. Литвина, має бути підписано публічно. Можливо, навіть у Верховній Раді. Саме такий підхід «унеможливив би зведення рахунків або будь-які негативні прояви», упевнений Голова Верховної Ради. Вибори, наголосив В. Литвин, мають бути результатом суспільного консенсусу. І не можна допускати, щоб той, хто виграє вибори, програв країну, **повідомляє наш кореспондент Олена ГОРБУНОВА.**

САМІТ У СТАМБУЛІ

Головні теми — становище в Іраку й Афганістані

Зустріч лідерів країн НАТО в Стамбулі — перший масштабний і урочистий захід Організації північноатлантичного договору після грандіозного розширення альянсу до 26 країн, що відбулося 2 квітня. На цифрі «26» альянс зупинятися не збирається — недарма до Стамбула приїхали майже всі керівники країн СНД. Для нашої держави головна подія саміту — засідання комісії «Україна — НАТО» на найвищому рівні, де виступив Президент Леонід Кучма. Також відбулося кілька двосторонніх зустрічей Леоніда Кучми з закордонними колегами.

Перед самим відкриттям саміту міністр закордонних справ Іраку Хошіяр Зебарі оголосив про перенесення на нинішній понеділок передачі влади новій іракській владі, наміченої на 30 червня. У відповідь на цю новину натовці вперше вирішили спільно надати конкретну допомогу Іракові — навчити місцевих офіцерів. Альянс також оголосив про розширення своєї місії в Афганістані: чисельність міжнародних сил зі сприяння безпеці в цій країні зросте з 6,5 до 10 тисяч чоловік. Ще одне важливе рішення — завершення до кінця цього року миротворчої місії НАТО SFOR у Боснії та Герцеговині.

У НОМЕР

Комбайн з інтелектом

У результаті піврічної роботи у співпраці з провідними вітчизняними науково-дослідними інститутами на Новокраматорському машинобудівному заводі (Донецька область) створено електронний «мозок» для прохідницької техніки. Перший комбайн П-110, оснащений такою «розумною головою», готовий до шахтних випробувань. Програмований контролер за мить визначає до 60 причин відмови у роботі того чи того вузла машини, що трапляється, як правило, внаслідок неправильної експлуатації.

Головна перевага комбайна, за словами головного конструктора виробництва серійних машин Віктора Бєліка, його удосконалена система керування. Адже та, що використовується нині, є розробкою десятирічної давності. А сьогодні гірники дедалі наполегливіше вимагають зробити зручнішим керування і розширити функціональні можливості машин. Нова ісікробезпечна апаратура виконана на базі сучасної мікропроцесорної техніки. Дані про стан електрообладнання та індикація несправностей виводяться на рідкокристалічний дисплей. З'явилася можливість радіокерування комбайном. Як підкреслюють на заводі, модернізація не позначилася на ціні машин, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

Блискавка запалила кафе

Підраховано збитки, завдані грозою з градом, що пронеслася всередині червня над Виноградівським районом. Тоді від стихії постраждало близько 20 населених пунктів. Градини завбільшки з волоський горіх завдали шкоди об'єктам соціально-культурного призначення, житловим будинкам, господарським спорудам. Постраждали 4 342 гектари сільгоспугідь. Загальні збитки становлять 6 мільйонів 101 тисячу гривень.

А в ніч із 25 на 26 червня грози, сильні зливи і шквалистий вітер залишили без електропостачання 19 населених пунктів Ужгородського, Виноградівського, Берегівського та Мукачівського районів. Відновні роботи вже завершено. Обірвані лінії електропередач — не найгірше, що трапилося тієї ночі. Як повідомили з Центру громадських зв'язків управління МНС України в Закарпатській області, стихія пошкодила дах котельні школи в селі Широкому Виноградівського району. Від удару блискавки загорілося кафе в Іршаві, а в Нижньому Селищі Хустського району — споруда господарського призначення, **передає наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

Коротко про важливе

Учора

■ Богдана Ступку визнано найкращим актором на XXVI Московському міжнародному кінофестивалі.

Сьогодні

■ У Києві буде проведено «круглий стіл», присвячений 115-річчю великого авіаконструктора І. Сікорського.

Завтра

■ У столиці відбудеться Всеукраїнський мітинг безквартирних офіцерів.

Пшеничні маневри

ВРОЖАЙ-2004

Україна збирається поставити заслін «експансії» російського зерна.

Про це повідомляють деякі російські джерела інформації. Мовляв, про це навіть підготовлено проект доручення нашого Кабміну. А урядові чиновники високого рангу провели попереджувальні бесіди з керівниками прикордонних з Росією областей і закликали утримати від «спокуси» заробити на різниці цін (в Україні зерно поки що дорожче).

Тим часом жнива набирають обертів — і колоскові на вітчизняному внутрішньому ринку дешевшають. Середня ціна пропозиції (на умовах франко-елеватор усередині країни) продовольчої пшениці 3-го класу знизилася з 1044 до 996 гривень за тонну, за пшеницю 4-го класу готові платити 937 гривень, за пшеницю 5-го класу дають 800 гривень замість недавніх 925.

Я ВАМ ПИШУ...

Де мій автомобіль?

Як інвалід Великої Вітчизняної війни десять років стою в пільговій черзі на одержання автомобіля «Таврія». Мені вже за вісімдесят, скільки ще чекати?

Не описати, як важко було дівчині на фронті, але чомусь і в мирний післявоєнний час не легше. Ніяк не можу одержати належне за законом і життєво необхідне.

Наталія ТОМИЛКО, інвалід І групи Великої Вітчизняної війни.
Новгород-Сіверський Чернігівської області.

Наказ ДАІ — вилучити з руху хабарі!

АКЦІЇ

Під таким гаслом сьогодні проводить громадські слухання Всеукраїнська громадська організація «Антикорупційний форум».

Торік на дорогах України загинуло 7,2 тисячі осіб, травмовано 47,5 тисячі, тобто на чверть більше, ніж у 2002-му. У столиці за хаосу в дорожньому русі та завантаженості проїжджої частини автомобілі окуповують тротуари, дейнде — навіть дитячі майданчики. Разом з тим буденним явищем стали побори з водіїв автотранспорту працівниками ДАІ, продаж за хабарі водійських посвідчень, престижних номерних знаків, оформлення здобутих кримінальним шляхом авто підрозділами МРЕВ. За даними автоританих соціологічних досліджень, в рейтингу корумпованості (серед 25 держструктур) за період з квітня по жовтень 2003 року ДАІ вийшла на «чемпіонське» місце.

Посилити відповідальність усіх без винятку порушників Правил дорожнього руху та гарантувати невідворотність покарання покликаний законопроект, що вже надійшов до Верховної Ради. Реалізація положень майбутнього документа можлива, звісно, тільки за принципової та конструктивної позиції працівників ДАІ.

Тож усіх зацікавлених у наведенні порядку на дорогах «Антикорупційний форум» закликає не залишатися байдужими і надсилати повідомлення про факти хабарництва та інших зловживань співробітниками ДАІ за адресою: 01025, м. Київ, вул. Велика Житомирська 19-Б, **телефон довіри 464-10-48.**

БЛІЦОПИТУВАННЯ

Чи захищені ваші права і свободи?

Іван Лопушинський, голова Суворовської райради, Херсон:
— Ні. Рішення суду про моє поновлення на роботі й досі не виконане...

Ігор Алексеєнко, директор видавництва «Наукова думка», Київ:
— Звісно, ні. Конституція схожа на ту, що була за часів Брежнєва: влада встановила для себе правила гри, за якими й живе.

Михайло Фролов, безробітний, Миколаїв:
— Родичі позбавили мене даху над головою. Тепер ще маю рішення комісії міськради, згідно з яким мій власний будинок передають мені ж в оренду на один рік!

Ігор Рекун, журналіст, Суми:
— Хіба що на папері.

Українсько-російська ракета-носій «Зеніт» з супутником «Telstar-18» стартувала з плавучої платформи «Одіссей» у Тихому океані

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

ОСТАННІЙ, але найрезультативніший

Ранкове і денне засідання 29 червня

(Початок на 1-й стор.).

Частину законопроектів розглядатимуть за скороченою процедурою. Серед них — соціальні: проект закону «Про повернення грошових заощаджень громадян України за рахунок надходження коштів від приватизації державного майна», проект закону про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (щодо додаткових гарантій)», проект закону про внесення змін до статті 116 Житлового кодексу (щодо заборони примусового виселення найнезахищеніших верств населення)» та інші.

На пленарних засіданнях протягом тижня народним депутатам пропоновано внести до порядку денного і прийняти рішення з низки невідкладних законопроектів з питань оподаткування нафти, бензину, дизельного пального та стимулювання виробництва бензинів моторних сумішевих. А також розглянути проекти постанов Верховної Ради про відзначення 125-річчя від дня народження видатного

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

державного та громадсько-політичного діяча Симона Петлюри, про дотримання законодавства в процесі приватизації Національної акціонерної страхової компанії «Оранта» та про відзначення 60-річчя Ялтинської конференції глав держав антигітлерівської коаліції тощо.

Повторно розглянуть народні депутати з пропозиціями Президента Закон України «Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з прийняттям Закону «Про статус депутатів місцевих рад» та законопроект «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів». Передбачено також ратифікацію міжнародних угод. Зокрема, проект закону про ратифікацію угоди між урядом України та урядом Російської Федерації про використання полігона «Нитка».

Погоджувальна рада рекомендувала сесії у середу працювати в пленарному режимі повний робочий день, а решту днів до кінця тижня продовжити засідання на одну годину, тобто до 19 години. Більшістю голосів таке рішення сесією схвалено.

Після цього народні депутати в сесійному залі почали розгляд двох проектів Лісового кодексу України. Стосовно першого від авторської групи доповідав народний депутат Юрій Кармазін, з доповіддю по другому — проект подано профільним комітетом — виступив парламентарій В. Самоплавський. В результаті обговорення переважною більшістю голосів за основу прийнято проект Лісового кодексу, поданий профільним комітетом. Сесія продовжила роботу.

227 голосами народні депутати прийняли за основу закон про гарантії виборчих прав громадян, який чітко визначає не тільки зміст наших з вами виборчих прав, а й механізми захисту і здійснення невід'ємних прав виборців. Парламентарії конституційною більшістю — 333 голоси — прийняли в першому читанні закон про Державний реєстр виборців.

Народні депутати сердечно поздоровили з днем народження колег Сергія Подобєдова, Олександра Абдуліна і Павла Сулковського. Побажали їм доброго здоров'я та успіхів на ниві парламентської діяльності.

Анатолій КАРАСЬ.

Про міжпарламентське співробітництво

Питання українсько-австралійського парламентського співробітництва обговорювали вчора на зустрічі Голови Верховної Ради Володимира Литвина зі спікером Палати представників парламенту Австралії Нейлом Ендрю. Співрозмовники підкреслили, що є всі умови для плідного розвитку такого співробітництва, і висловилися за його максимальну інтенсифікацію.

Політична реформа потрібна для порозуміння суспільства

«Я гадаю, що ми ще не усвідомили значення чинного Основного Закону в житті країни», — наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у Новограді-Волинському напередодні Дня Конституції. На його думку, вона зцементувала суспільство, завдяки чому відбулася Українська держава.

Сьогодні, переконаний Володимир Литвин, треба домогтися того, щоб Конституція запрацювала, оскільки вона почала розкривати свою суть лише у 2001 році, коли закінчилася дія Перехідних положень Основного Закону. «Вважаю, треба передбачити іспит для державних службовців — для того, щоб вони не тільки знали, а й виконували приписи Конституції», — підкреслив глава парламенту.

Водночас, на його думку, політична реформа потрібна, бо немає консенсусу, порозуміння між політичними елітами. А тому на кожному етапі розвитку суспільства доведеться приймати рішення, які давали б змогу утримувати політичні, психологічні, моральні процеси, та й загалом ситуацію в країні у визначеній системі координат.

Володимир Литвин, прогнозуючи розвиток подій у сесійній залі в заключний тиждень роботи, висловив думку, що буде доволі гаряча дискусія. Не менш спекотно буде і восени.

Хоча, на думку Голови Верховної Ради, наступна сесія повинна стати «сесією кодексів». Глава парламенту висловив сподівання, що на її хід не вплине передвиборна боротьба за головну посаду в державі. Для цього, переконаний Володимир Литвин, кандидати у президенти мають підписати відповідний документ, у якому зафіксувати моральні критерії і принципи, що їх мають дотримуватися головні дійові особи на передвиборних перегонах.

В. Литвин повідомив, що наступний з'їзд Народної аграрної партії, яку він нещодавно очолив, відбудеться 10 липня. І хоча конференції обласних організацій НАПУ підтримали кандидатуру Віктора Януковича, лідер партії вважає, що треба підписати договір, у якому визначити умови підтримки кандидата на найвищу посаду в державі. Голова Верховної Ради побував у Новограді-Волинському на святкуванні Дня молоді, який організував місцевий осередок Народної аграрної партії. Він відвідав музей Лесі Українки, яка народилася в цьому місті, поспілкувався зі своїми земляками, побажав їм успіхів і добра.

Олексій КАВУН, Володимир КОРОЛЮК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Найвища цінність сьогодення — дружба

У заходах Міжнародного молодіжного фестивалю «Дружба-2004», який проходив протягом чотирьох днів біля монумента Дружби неподалік села Сеньківка Чернігівської області, взяли участь глави трьох держав — України, Росії та Білорусії, майже 50 тисяч юнаків та дівчат, представників громадськості, політичних партій. «Нове тисячоліття принесло нову філософію взаємин у світі, — сказав Леонід Кучма, звертаючись до учасників свята. — І сьогодні наша дружба, наша єдність визначаються також єдністю наших цілей, єдністю нового досвіду незалежного буття і побудови сучасного суспільства. Ми зібралися на цьому шматочку землі, де перетинаються три держави, три народи, три мови, щоб іще раз засвідчити спільність наших устремлінь, прихильність до демократичних цінностей, вірність заповітам наших предків, які закликають усіх слов'ян до миру і згоди».

До молоді також звернулися В. Путін та О. Лукашенко. Глави держав стали свідками театралізованого карнавального ходу учасників дійства — художніх колективів трьох країн, подивилися святковий концерт майстрів мистецтв «Скарби слов'янського світу», а також відвідали виставку-ярмарок «Слов'янське подвір'я», де ознайомилися з виробами майстрів народної творчості України, Росії та Білорусі.

Окрім того, три президенти відвідали місто Новгород-Сіверський, оглянули відреставровані історичні пам'ятки Спасо-Преображенського монастиря та взяли участь у церемонії освячення Спасо-Преображенського собору. Вони також ознайомилися з археологічними розкопками Княжого терему кінця XII — початку XIII століття та подивилися театралізовану виставу «Слово о полку Ігоревім». Глави держав вшанували пам'ять загиблих у концтаборі, який діяв під час війни в обителі, — поклали квіти до пам'ятника на честь замордованих.

Також президенти України та Росії побували в селі Чайкине Новгород-Сіверського району, де відвідали церкву Святої Великомучениці Параскеви П'ятниці та поклали квіти до пам'ятника загиблим у роки Великої Вітчизняної війни жителям села.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На знімку: глави держав біля монумента Дружби.

Фото автора.

БАЛАНС МІСЯЦЯ

Спізнюємося, панове!

Традиційно у звичайних країнах літо асоціюється з канікулярною паузою в економіці: бюджети держав давно звертано; на підприємствах утрясли портфелі замовлень; підписано контракти між постачальниками і покупцями, що певною мірою стабілізує цінові коливання; знижується спекулятивна активність брокерів на товарних і фондових біржах, одне слово, людей тягне на відпочинок, до моря, сонця і пальм.

А нашу рідну Вітчизну вже вкотре поспіль саме влітку уражають економічні стреси. Або кризи, якщо хочете. Ось і минулий, синоптично прохолодний, червень пересічним громадянам видався ну надто спекотним. Принаймні при погляді на охлялий гаманець сімейного бюджету в більшості з нас виступає холодний піт...

Бензиновий удар

Прискіпливі аналітики підрахували, що в червні Україна пережила (чи ще продовжує переварювати?) шосту за ліком бензинову кризу, а кабінет Віктора Януковича — другий за час його діяльності ціновий катаклізм. (Перший, нагадаємо, «зненацька» підкрався в червні минулого року, коли одномоментно, у півтора-три рази підстрибнули ціни на основні для простих наших співвітчизників харчові продукти: хліб, крупи, борошно, олію тощо).

Солярка та АИ-95, безумовно, не хліб, хоча до буханців і батонів «горючка» має безпосереднє відношення. Принаймні всеукраїнське експрес-опитування, проведене в середині минулого місяця центром досліджень суспільних процесів «Експерт» спільно (треба думати за фінансової підтримки, бо такі витрати нашим урядом не передбачено, а даремно: все-таки яка-не-яка, а інформація до роздумів від соціопитувань з'являється, часом навіть конкретна) з компанією Taylor Nelson Sofres Ukraine показав, що майже 88 відсотків населення відчули на власній шкірі негативні наслідки різкого підвищення цін на бензин.

І, що найцікавіше, тільки 42,1 відсотка опитаних скаржилися безпосередньо на необхідність купівлі бензину за більш високою ціною. Тоді як усі нарікали на загальне подорожчання послуг, передусім транспортних. Додамо від себе: і харчових продуктів. Торговці таки допекли покупців на ринках Києва, Одеси, Харкова, Донецька та інших міст своїми бензиновими поясненнями безглуздо високих, як для літа, цін на овочі та ягоди, не кажучи вже про м'ясо.

Але я навіть не про це. А про «несподіванку» як таку. Їй-Богу, з'являються шалені думки і запитання, а чим там, на Грушевського, 12/2, служивий народ займається? Адже якщо згадати торішній червень, то «хлібний ажіотаж» захопив зненацька хіба що тільки уряд. Для всіх решти наших співгромадян були очевидні і вимерзлі озимі, і невиправдано на цьому тлі великий, стимульований до того ж виконавчою владою експорт зерна попереднього врожаю. Говорили, правда, в кулуарах, що саме зернотрейдери, яких підгрівають чиновники найвищого рангу, не стільки вивезли пшениці, скільки приховали. Саме з метою роздути ціни і одержати надприбутки. І не тільки для себе. За наш з вами рахунок.

(Закінчення на 3-й стор.).

Плата за навчання — до валових витрат

Верховна Рада України внесла зміни до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», якими віднесла до валових витрат підприємства кошти, що добровільно перераховуються навчальним закладам державної та комунальної форми власності за оплату навчання, в тому числі за проживання в гуртожитку і виплату стипендій, громадянам України. За цю поправку, ініційовану одним із лідерів депутатської групи «Демініціативи — Народовладдя» Богданом Губським, проголосувало 323 народні обранці.

За словами Богдана Губського, запроваджена податкова пільга відкриває нашим підприємствам, бізнесменам широкий шлях реально підтримати обдарованих, але малозабезпечених дітей, передовсім вихідців із села, які практично позбавлені можливості здобути вищу освіту. Як наголосив народний депутат, «нині важливо рахувати копійки бюджетних втрат, які, ймовірно, будуть від запровадження цієї пільги, адже в результаті десятки, сотні тисяч дітей зможуть здобути омріяну вищу освіту і принести неоціненну користь для розвитку України».

Утім, узаконена новація обмежує виплату підприємством студентської стипендії розміром прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Нині це — 386 гривень 73 копійки.

Законопроект Богдана Губського підтримали його колеги з різних депутатських фракцій. На думку «нашоукраїнця» Володимира Черняка, «цей закон не викликає жодних сумнівів. Він спрямований на підтримку розумних дітей із бідних сімей, і його прийняття сприятиме подоланню суперечності між матеріальною та інтелектуальною елітами в Україні».

Прес-служба депутатської групи.

На 60-му році після тривалої і тяжкої хвороби передчасно пішов із життя перший заступник голови правління Пенсійного фонду України

СОРОКІН Анатолій Полікарпович

Народився А. П. Сорокін 13 березня 1945 року в м. Мари (Туркменистан) в сім'ї військовослужбовця. Трудову діяльність розпочав 1963 року техніком на київському заводі «Арсенал». Згодом працював електромонтером та інженером у виробничому об'єднанні «Ленінська кузня». З 1965 по 1967 рік — служба в армії. У 1964 році закінчив Київський технікум радіоелектроніки, а у 1974 році без відриву від виробництва — Київський державний університет, де здобув кваліфікацію економіста, викладача політекономії і суспільствознавства.

Тривалий час А. П. Сорокін працював у Держплані УРСР та Міністерстві економіки, де опікувався питаннями заробітної плати, науки, освіти і культури.

Організаторські здібності, талант керівника, компетентність найяскравіше розкрилися під час його роботи на посадах заступника, першого заступника міністра праці у 1991—1998 роках.

Висококодосвідченим фахівцем з великим життєвим досвідом прийшов А. П. Сорокін до Пенсійного фонду України, де з липня 1998 року працював заступником, а з грудня цього року і до останніх днів життя — першим заступником голови правління.

Анатолій Полікарпович завжди перебував у центрі громадського життя, був членом Національної ради соціального партнерства при Президентові України, членом комісії зі встановлення пенсій за особливі заслуги перед Україною при Кабінеті Міністрів України.

У 2000 році А. П. Сорокіну було присвоєно почесне звання «Заслужений економіст України».

Самовідданість у роботі, відповідальність, людяність здобули йому заслужений авторитет серед колег та підлеглих.

Анатолій Полікарпович Сорокін був справжнім фахівцем, організатором, керівником, Людиною з великої літери.

Світла пам'ять про нього назавжди збережеться у серцях всіх, хто знав і працював з ним.

М. АЗАРОВ, Д. ТАБАЧНИК, М. ПАПІЄВ, Б. ЗАЙЧУК, П. ГЕРМАНЧУК, М. СОЛДАТЕНКО, О. ЯРЕМЕНКО, О. ГАРЯЧА, О. ЗАРУДНИЙ, В. КРАВЧУК, В. КОРОНЕВСЬКИЙ, А. БОНІСЛАВСЬКИЙ, П. ЦИБЕНКО, І. ГЕРАСИМОВ.

СПОРТ

Вірчис побив родича Тайсона

Феодосія. Тут відбувся міжнародний турнір з професіонального боксу, в рамках якого український суперважковаговик Володимир Вірчис переконливо здолав американця Кліффа Каузера (брата Майка Тайсона) і відстояв титул інтерконтинентального чемпіона за версією IBF. Рефері зупинив поєдинок у п'ятому раунді, зафіксувавши перемогу киянина технічним нокаутом. Детальнішу розповідь спеціального кореспондента «Голосу України» про цю подію читайте в наступному номері газети.

Результати без коментарів

Футбол. Португалія. Євро-2004. Фінальна частина. Матчі 1/4 фіналу.

25 червня. Франція—Греція. 0:1. Лісабон. «Жозе Альваладе». 45 390 глядачів. **Арбітр** — Андерс Фріск (Швеція). **Гол:** Харістеас, 65.

26 червня. Швеція—Нідерланди. 0:0 (пенальті — 4:5). Фару і Луле. «Альгарве». 27 762 глядачі. **Арбітр** — Любош Міхел (Словаччина).

27 червня. Чехія—Данія. 3:0. Порту. «Драгу». 41 092 глядачі. **Арбітр** — Валентин Іванов (Росія). **Голи:** Коллер, 49, Барош, 63, 65.

В 1/2 фіналу зустрічаються: **30 червня.** Португалія—Нідерланди; **1 липня**. Греція—Чехія.

Рушникове щастя

ХАРАКТЕРИ

Якби Тамарі Семенівні Лесь колись сказали, що життя її встелиться вишитими рушниками, не повірила б. Із дитинства пам'ятала лише один, що висів у хаті над образами. А у післявоєнні роки родина жила так бідно, що не до рушників було.

Але життя наче підштовхувало її до тих рушників. Багато років Тамара Семенівна працювала у Будинку самодіяльної творчості при Хмельницькій облпрофраді. Не тільки вчила інших як класти нитку до нитки, колір до кольору, а й сама довго і терпляче вивчала таємниці простого і вічного, як саме життя, хрестика. Із фольклорно-етнографічними експедиціями об'їздила все Поділля. Хтось записував давні пісні, хтось — селянську поезію, хтось старанно нотував звичаї, а вона все приглядалася до рушників, що ховалися десь на самому дні столітніх скринь. І дотепер у неї вдома зберігаються давні вишивки, які колись привезла із Новоушицького району. Вже й сліду не залишилося від тих сіл, де вона збирала ці скарби. Усі вони тепер на дні Дністровського водосховища. А рушники білими спогадами стали над великою водою.

Он і своїх нашила вже не десятки — сотні. Свої рушники член національної Спілки майстрів народного мистецтва та член хмельницької спілки самодіяльних художниць «Дивоцвіт» де тільки не виставляла. І в музеях, і у виставочних залах, і в бібліотеках, і просто на майдані, навіть у храмі висіли. До того ж практично не було такої виставки, коли б хтось не підходив і не просив у автора рушник.

І Тамара Семенівна ніколи не жаліла своєї роботи для людей. Завжди щиро вірить, що з її рушниками в чужий дім і життя обов'язково прийде добра доля. А інакше для чого стелиться із віку в вік, від хати до хати, від матері до доньки оте нехитре рушникове щастя.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

На знімку: у кімнаті не вистачить місця, щоб розкласти всі рушники Тамари Лесь.

Фото автора.

ФОТОФАКТ

Близько 200 представників деяких партій та громадських об'єднань напередодні Дня Конституції зібралися під будинком адміністрації Президента, протестуючи проти порушень Основного Закону.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ПАРДОН, КОЛЕГИ!

У Вінниці — спалах дизентерії

Заступник головного санітарного лікаря Вінницької обласної санепідемстанції Сергій Дабіжа спростував інформацію під таким заголовком, розміщену на сайті одного із інформагентств. Ні спалаху дизентерії, ні тим паче епідемії цього захворювання у місті над Бугом немає, наголошує С. Дабіжа. За його словами, із січня по травень ц. р. у Вінниці було зареєстровано 11 випадків дизентерії. Але, уточнює заступник головного лікаря, вони розкидані у просторі й часі.

Причиною дезінформації стало звернення до лікарів у червні ц. р. п'яти вінничан з підозрою на дизентерію (четверо з них — мешканці мікрорайону Тяжилів). Результати обстежень підтвердили попередній діагноз — дизентерія. Журналісти, які поширили цю інформацію, на свій розсуд вжили термін «спалах дизентерії». Зазначена кількість хворих, згідно з існуючими у медицині нормативними документами, у таких випадках не дає підстав для того, щоб вести мову про поширення захворювання. До речі, його причиною, як стверджують лікарі, стала неякісна вода із самовільно облаштованого джерела у згаданому мікрорайоні Тяжилів. Нині джерело демонтовано, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

АКТУАЛЬНО

Гірникам віддадуть борги

До управління Державного казначейства Луганської області надійшли 50 млн. грн. на погашення заборгованості у заробітній платі гірникам. За інформацією, отриманою в облдержадміністрації, виплата грошей розпочнеться наступного тижня, після того як кошти буде переведено на рахунки підприємств. Загалом у Держбюджеті-2004 на виплату шахтарських боргів передбачено 200 млн. грн., з яких 90 млн. — для Луганської області. За п'ять місяців нинішнього року на вуглевидобувні підприємства регіону надійшло близько 20 мільйонів бюджетних гривень для погашення заборгованості у зарплатах. Ще більш як 21 млн. грн. плановано виплатити до Дня шахтаря.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

ВІСТІ З БУКОВИНИ

Петрівський ярмарок буде щедрий

У неділю, 11 липня, у центральному чернівецькому парку ім. Т. Шевченка відкриється традиційний Петрівський ярмарок. Гостям запропонують товари місцевих виробників, кондитерів, пекарів тощо. Вируватимуть свята пива, морозива, автосалон, показ моделей «Вишиваний дивотвір», виставка народних майстрів, а ввечері в Літньому театрі окрасою дня стане фінал Міжнародного пісенного фестивалю «Пісня буде поміж нас», який нині проходить у Чернівцях.

З такими вікнами столицю Буковини до ЮНЕСКО не приймуть

Чернівці претендують на те, щоб потрапити до переліку пам'яток культури світового значення. Не з усім, звичайно, бо те, що набудували після війни, — типове, як куфайка. А от середмістя Чернівців, на думку західних фахівців, є феноменом полікультурного середовища. Проте, як сказала начальник відділу історико-культурної заповідної території управління архітектури міста Світлана Біленкова, щоб його представляти, потрібно здійснити чимало заходів: старі вулиці зробити пішохідними, можливо, відновити розібрану трамвайну колію австрійської доби. Та головне — змінити ставлення мешканців будинків світового значення до свого житла. Основне, що дратує ЮНЕСКО, — метало-пластикові вікна на фасадах унікальних особняків. У Кракові, наприклад, у цьому вже навели лад. Чернівецька ментальність дещо інша.

Рівняння на Хотин

Кращим містом області визнано Хотин. Це стало відомо, коли депутати облради підбили підсумки конкурсу «Населений пункт найкращого благоустрою і підтримки громадського порядку у 2004 році». Переможець отримає 15 тисяч грн. Депутати відзначили також Заставну (10 тисяч грн.).

Переможцем серед селищ стала Глибока (10 тисяч грн.) Серед найкращих сіл — Берегомет Кіцманського району, на другому місці — Романківці Сокирянського, а третє поділили Банилів Вижницького та Дністрівка Кельменецького районів. Вони отримають відповідно 7, 5 і по 3 тисячі гривень.

Сергій СУЛИМА.

ФОТОФАКТ

У вихідні на Хрещатику всі бажаючі могли переконатися в комфортабельності нового автобуса ЛАЗ, зібраного львівськими виробниками.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ДОБРА НОВИНА

Завод — рятівник?!

Сучасний сміттєпереробний завод з'явиться у Кам'янці-Подільському. Про це заявив секретар міської ради Сергій Бабій. Підприємство з переробки твердих побутових відходів споруджуватиме українсько-австрійська фірма, яка виграла тендер.

Поки що майже стотисячне місто користується сміттєзвалищем, якому понад 50 років. А спроби відкрити нове в селі Корчівка поблизу Кам'янця зупинено серією протестних акцій селян та медиків санаторію «Україна», що в селі Маків сусіднього Дунаєвецького району, про які наша газета вже писала раніше. Вибрана ще 1997 року ділянка знаходиться в курортній зоні. Тож спорудження заводу не лише розв'яже болючу комунальну проблему, а й зніме соціальну напругу, що кілька років панує в регіоні.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

БАЛАНС МІСЯЦЯ

Спізнюємося, панове!

(Початок на 2-й стор.).

Цього року, задовго до вже минулого червня, фахівці й аналітики нафтового ринку попереджали: у зв'язку з розширенням ЄС ціни на «горючку» в наших найближчих західних сусідів і в прибалтійських країнах обов'язково зростуть. Отже, Росія (а «горючку» ми одержуємо в основному з рук колишньої старшої сестри) експорт нафти і світлих нафтопродуктів спрямує саме туди. У тому числі за рахунок України.

Я вже не кажу про щоденні телевізійні навіть не повідомлення, а саме зведення з біржових торгів про небувале і стрімке зростання цін на міжнародному нафтовому ринку. У моєму дворі навіть бабусі, котрі з'явилися на лавочках з першими теплими променями весняного сонця, почали з'ясовувати, що воно таке барель і ОПЕК, і яке до них має відношення Саддам Хусейн.

До обговорення одночасного планового зупинення на ремонт «ЛіНОСу» і Херсонського НПЗ бабулі, звісно, не дійшли. Але де були чиновники від Кабміну на чолі зі своїм лідером? Чому перше засідання експертно-аналітичної групи за участю вітчизняних і не тільки нафтовиробників і нафтотрейдерів відбулося вже тоді, коли зростання ціни на «горючку» зашкалило за 75 відсотків? І чому сам Президент змушений був напоумити уряд про необхідність створення стратегічного державного запасу енергоносіїв? Начебто і в Європу ми прагнемо, всі нюанси вступу в ЄС давно вже вивчили, навіть спеціальне міністерство з євроінтеграції організували, а ось те, що для всіх без винятку країн-учасниць цього самого Європейського союзу тримісячний запас «горючки» суворо обов'язковий, з'ясується, знав і пам'ятав тільки президент.

І ще один нюанс. За нафту ми платимо не по 42 долари за барель, як США, а набагато менше. Та й транспортування нафти в Україну по трубі навіть з Тюмені набагато дешевше, ніж її доставка танкерами в Штати з Перської затоки. Тим часом американцям «горючка» в середньому коштує 50 центів за літр, а нашому брату українцю, навіть після адміністративно-силового, авральному тиску на нафтовиробників і торговців, — 60 центів.

Тому кулуарні розмови, що знову виникли з приводу чиновницьких інтересів при «несподіваних» цінових катаклізмах, я доповнив би ще однією думкою: владі вигідно, щоб наш народ залишався голоштанним. Не голодуючим, але бідним по суті. Таким народом легко керувати...

Краще пізніше, ніж ніколи

Наприкінці червня віце-прем'єр України, міністр фінансів Микола Азаров порадував: на створення спеціального державного резерву світлих нафтопродуктів і закупівлю зерна цього року уряд виділив 200 мільйонів гривень. Щоб запобігти ціновим катаклізмам надалі, впливаючи на ринок тими самими ринковими методами. Раніше, за всі майже 13 років незалежності, такої грандіозної суми держава ну ніяк не могла знайти! Втім, краще пізніше, ніж ніколи.

Взагалі, складається враження, що минулого червня всі гілки вищих ешелонів влади вирішили погратися в доганялки. За згаяними можливостями і потрібними для піднесення життєвого рівня українського народу рішеннями, які вочевидь спізнилися.

Лідером, як заведено, в цьому забігу став Кабмін. Саме він виступив ініціатором перегляду у бік збільшення доходної — майже на п'ять, а видаткової частини бюджету на сім з гаком мільярдів гривень. Гроші будуть спрямовані, головним чином, на соціальні програми: збільшення мінімальної зарплати, виплати пенсій, стипендій, реальне забезпечення пільг тим, хто на них має законне право.

Це, безумовно, радує. Але звідки взялися ці мільярди? Виходить, мали рацію депутати від опозиції, які ще під час верстки бюджету-2004 наполягали на тому, що, як і в попередні роки, уряд обманює народ, приховуючи від нього гроші, що реально надходять на казенні рахунки? Якщо продовжити цю думку, то постає питання: куди вони ішли? І якщо у відомому напрямку, то тоді стають зрозумілими і багаторічна багатомільярдна заборгованість у заробітній платі, і хронічне невиконання жодної із затверджених національних програм соціального й економічного розвитку, і багато іншого.

Безумовно, краще пізніше, ніж ніколи. І те, що кабінет Віктора Януковича зважився відкрити таємні для народу фінансові засіки Батьківщини, цілком можливо, стане явищем знаковим. Дуже вже хотілося б у це вірити.

Миттєву довіру до держави у наших співгромадян цей крок навряд чи викличе. Надто вона підірвана. За даними опитувань Центру імені Розумкова, 90 відсотків наших співгромадян державі Україна не довіряють, а 30 відсотків (переважно особи від 18 до 45 років) мріють за найменшої можливості змитися за бугор. Такі справи наші скорботні, Господи. І все-таки, все таки...

Крапля камінь точить

Знаменно, що на тлі політичних баталій навколо Конституції і майбутніх президентських виборів, до яких утягнено, здавалося б, геть усі фракції і групи Верховної Ради, знаходяться депутати, котрі, не зі своєї вини наздоганяючи згаяний час, усе-таки намагаються змінити хід сучасної української історії.

У червні зусиллями Комітету ВР з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій відбулися парламентські слухання «Економічна політика України: актуальні питання». У сесійній залі, як водиться в таких випадках, крім народних депутатів були члени Кабміну, вчені, фахівці різних галузей народного господарства і навіть студенти економічних вузів.

Я розумію, що від таких заходів шматка м'яса на кухонному столі в наших дружин і матерів вмить не додасться. Але за того економічного хаосу, в який нас загнала незалежність під чуйним керівництвом відомих усій країні керманичів, його поява стає проблематичною взагалі. Отож, з цієї точки зору, системний підхід до розв'язання економічних проблем, продемонстрований у виступах членів названого комітету, особисто мене вразив своєю концептуальною завершеністю та конкретикою.

Двома словами можна висловитися так: економічна анархія, яку ми всі відчуваємо на своїй шкурі і через очевидне непорозуміння називаємо ринком, веде до деградації і держави, і народу. Комітет промполітики запропонував Кабміну докорінно змінити характер і завдання своєї діяльності. А саме, від ручного управління фінансовими потоками і матеріальними ресурсами країни перейти до цільового системного соціально-економічного планування, за фактично вже розробленою конкретною схемою. Зокрема, від бюджету проїдання, від якого кожен прагне урвати свій шматок, до бюджету розвитку, до якого кожен має робити свій внесок. Та сама домогосподарка, приміром, перш ніж викинути сміття, має поміркувати, як його краще розсортувати. А вище керівництво, перш ніж продавати приватнику цілком рентабельне, що динамічно розвивається, до того ж за інноваційними технологіями, державне підприємство, до слова, таке як «Криворіжсталь», гарненько подумати, а чи варто це робити?

А то доприватизувалися, що, продавши мало не 90 відсотків народного добра, Україна одержала в півтора разу менше реальних грошей, ніж Угорщина. А за індикативними соціально-економічними показниками опинилася десь у п'ятдесятих роках минулого століття. І тільки на десятому році приватизації, з метою підвищення економічної віддачі від цього процесу, ВР минулого місяця в першому читанні розглянула (не відхиливши) проект закону України «Про формування конкурентних основ у процесі приватизації акцій (часток, паїв), які належать державі в майні юридичних осіб». Проект, запропонований усе тим же Комітетом промполітики.

Ігор НАУМЕНКО.

ПОЛІТИКА

Андрій Шкіль — Дон Кіхот, що воює не з вітряками, а з мірошниками

Фото Віктора ПОБЕДИНСЬКОГО (УНІАН).

ХТО Є ХТО

Народний депутат України, член фракції БЮТ Андрій ШКІЛЬ

уміє рубати дрова, хоча і визнає себе міською людиною. Герой анекдотів про Тузлу вважає себе добрим журналістом, а ще його можна було б побачити в аптеці, бо за плечима — фармацевтичний факультет. Андрій Шкіль уміє і любить готувати, а в торті найбільше любить крем. Україну своїх мрій цей політик збудував у власній душі, яка болить, бо реальна Батьківщина поки що не відповідає його критеріям.

— Ви відчуваєте себе слугою народу?

— Це поняття стало дещо іронічне. Мовляв, хоча вони слуги, ми їх обслуговуємо. Народні депутати — це концентрована воля виборців. Висуваючи законопроект, голосуючи, я висловлюю їхню волю. Є інша обставина. З одного боку ти — представник законодавчої влади, а з другого — на тебе дивляться, як на представника найвищої влади. І морально тяжко не відповідати на подібні очікування. За перші півроку депутатської каденції я об'їхав усі містечка і селища округу. Пояснював: завдання депутата — не будівництво шкіл. Так само як і завдання залізниці — перевозити пасажирів і вантажі, а не будувати ті самі школи чи церкви.

— Тобто ви не допомагаєте людям за стінами Верховної Ради?

— Безпосередні звернення — це інше питання. Це десятки тисяч звернень, з яких 80 відсотків повністю або частково задоволено. Решта — побажання, риторичні запитання, висловлення болю. Скарг на мене не надходило.

— Зараз часто можна почути, що ув'язнення — це позитивний досвід для справжнього політика. Ви і деякі члени вашої фракції пройшли через нього. Це справді необхідний досвід?

— Система ув'язнень в Україні — одне з пекельних кіл, яке руйнує особистість фізично та морально. І людина, яка мала горе, звісно, краще зрозуміє тих, хто цього горя зазнає. У слідчому ізоляторі мене підтримувала віра, що правда за мною, бо я протестував проти чинної влади, покарання демократії, знищення свободи слова. Було дуже тяжко. Я багато віджимався від підлоги. Коли втомлюється тіло, спокійнішає душа.

Щодо позитиву подібного досвіду для політика, то досвіди бувають різні. Згадаємо дисидентів... Якщо казати про чинного прем'єра, то я впевнений, що людина, яка випадково потрапила за грати, ніколи випадково не потрапить туди двічі. В'язниця, як добра жінка, біля якої погана людина стає ще гіршою, а добра ще кращою. Після кожного нового ув'язнення людина робиться щонайменше цинічнішою. Хіба ніцинічне приховування урядом 10 млн. грн. — не цинізм? У людей спочатку вкрали гроші, а потім, як благо, роздадуть перед виборами...

— Щодо грошей. Ви багата людина?

— У мене є все, що потрібно для життя. Але для мене матеріальні блага вторинні. Багатство — друзі, життєвий досвід, любов дружини і мами, щирі побажання добра від незнайомців.

— Чи змогли б ви прожити на середню для України зарплату?

— Я в одинадцять років втратив батька, і ми з мамою жили на її 80 карбованців. Так, що життя без матеріальних благ — для мене не трагедія.

— А як ви ставитеся до жінок взагалі і до жінок-політиків зокрема?

— Жінки для мене на другому місті після політики. Повага чоловіка до себе проявляється через його повагу до жінки. Якщо жінка, чимось фахово займається, то передусім я оцінюю її як фахівця. Оцінка навпаки, на мій погляд, ображає жінку. Образою вважаю й жахливу фіксовану примусову кількість жінок у парламенті.

— За якої умови жінка може стати президентом України?

— Жінка ніколи не стане. Стане політик жіночої статі, який виведе Україну на захмарні вершини.

— Чим захоплюєтесь у вільний час?

— Люблю грати у більярд, той що у нас називають «російським».

— На гроші?

— На інтерес. Грошей менше шкода, ніж власного рейтингу у тім колі, де я граю. На хобі у мене вже перетворилося й читання.

— З ким із літературних героїв себе асоціюєте?

— Нині — з Дон Кіхотом, що воює не з млинами, а з мірошниками. Завтра, можливо, з Д'Артаньяном.

— Рішельє?

— Ні. Я людина емоційна, яка не вміє приховувати своєї справжньої почуття.

— У що ви вірите і кому?

— У порядність і моральність. Вірю в людей, хоча часто розчаровуюся.

Яна СТАДІЛЬНА.

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Передвиборний марафон виходить на старт

У неділю, 4 липня, стартують перегони за найвищу посаду в державі. Однак і досі майбутні перипетії цих змагань перебувають у тумані. Свої карти розкривати поспішають не всі. Відомо — у всякому разі поки що — імена двох претендентів на участь у виборах. Ці імена постійно, як то кажуть, на слуху і нагадувати їх, переконаний, не варто.

Однак, у тому, що саме ця пара політиків вийде на фінішну пряму, є великі сумніви — надто багато чинників — політичного, економічного характеру — не проявилося.

Конституційна реформа: спроба № 2

Тиждень тому Верховна Рада попередньо схвалила новий варіант конституційних змін. Тепер законопроект 4180 чекає на вердикт Конституційного Суду, а восени народні обранці ще раз спробують перерозподілити баланс повноважень, удосконалити механізм противаг і стримувань.

Проте перебіг подій у сесійній залі засвідчив: різні політичні сили вбачають у конституційній реформі різну мету. Зокрема, це стосується блоку «Наша Україна». Соціологічні опитування, за результатами яких лідер блоку Віктор Ющенко є лідером громадської думки, схоже, зіграли злий жарт з його представниками. Недаремно старійшина парламенту Ігор Юхновський у своєму виступі фактично повторив тезу Леоніда Кравчука про те, що новий глава держави не захоче зменшувати обсяг повноважень, і закликав народних депутатів відмовитися від підтримки політичної реформи.

Схоже, блок «Наша Україна» прагне будь-якою ціною загальмувати перехід країни до моделі парламентсько-президентської республіки і модернізації системи противаг і стримувань. Яскравий приклад — підтримка на словах законопроекту 3207-1. І водночас його нова редакція, після якої один із авторів проекту закону, народний депутат Віктор Мусіяка у своєму виступі його розкритикував.

Не сотвори собі кумира. І ворога — також

Та й поведінка парламентаріїв, що входять до блоку «Наша Україна», під час сесійного засідання засвідчила: вони старанно рубають сук, на якому сидить їхній лідер. Зокрема, голова Соціалістичної партії Олександр Мороз повідомив, що він уже фактично прийняв рішення взяти участь у передвиборних перегонах за посаду глави держави. Хоча тривалий час він переговори з Віктором Ющенком щодо підтримки політичної реформи і погоджувався не виходити на старт виборів президента.

Зрозуміло, кожен політик вибирає власну лінію поведінки. Зокрема, у такий визначальний рік. Але пригадуються слова, які колись сказав політв'язень, народний депутат першого скликання Михайло Горинь: «Той політик, хто з ворогів робить друзів».

Чимало оглядачів вважають, що найуспішніше перетворюють «союзників на ворогів» об'єднані соціал-демократи, зокрема їхній лідер. Нині можна стверджувати, що на ті самі граблі успішно наступають і «нашоукраїнці». Можливо, саме тому ці дві політичні сили так бурхливо і запекло протистоять одна одній. Бо, як відомо з курсу шкільної фізики, однойменні заряди відштовхуються.

Найбільша загадка майбутніх перегонів

Це, безумовно, фігура чинного Президента України Леоніда Кучми. Минулого тижня пройшов Форум народів України, який звернувся до глави держави з проханням: стати кандидатом у президенти. Щоправда, незрозуміло, що таке Форум народів: захід чи організація? Запрошення на участь у ньому підписував відомий генерал Вілен Мартиросян, який водночас очолює координаційну раду соціального захисту військовослужбовців. При Президентові України.

Отож поява на виборах Леоніда Кучми може сплутати карти багатьом «претендентам на папаху». І — насамперед — Прем'єр-міністрові України Віктору Януковичу. Адже 4 липня має розпочатися з'їзд Партії регіонів, на якому главу уряду збираються висунути кандидатом у президенти.

Окрім того, як стало відомо з добре поінформованих джерел, Віктор Федорович провів роботу з головами облдержадміністрацій і попросив останніх очолити його передвиборчі штаби в областях. І хоча регіональні керівники взяли «під козирьок», вони про всяк випадок вирішили проконсультувалися у будинку на Банковій. А там їм порадили: працювати, але без надмірного ентузіазму. Отож і постає запитання: що б це могло значити? До речі, виникло воно і у голів облдержадміністрацій.

Які цифри замовчують соціологи?

Укотре результати проведених досліджень громадської думки оприлюднив Центр політичних і економічних досліджень імені Олександра Разумкова. І знову висновки звелися до того, що до другого туру мають вийти два Віктори. Однак наведені цифри дуже й дуже суперечливі. Адже лише 62 відсотки опитаних збираються брати участь у виборах глави держави. А це лише дві третини тих, хто має право голосу. Тобто, третина виборців перебуває у роздумах. Чому? Соціологи про це не кажуть. Як і умовчують про те, який відсоток виборців серед опитаних вирішив голосувати за того чи того кандидата.

І насамкінець, кілька крамольних думок. Не можна виключати того, що обидва кандидати, довкола яких і ведеться мова, можуть фінішувати з набагато гіршим показником, аніж той, що їм пророкують соціологи. І ще одне. Не є неможливим, що саме блок «Наша Україна» дружно проголосує восени за внесення змін до Конституції. І це також засвідчують результати соціологічних опитувань.

Володимир КОРОЛЮК.

Конституція України як неосновний закон держави

Розмірковуючи сьогодні, коли країна святкує восьму річницю Конституції, над її значенням в українській історії, оцінюючи її вплив на вітчизняні державотворчі процеси, так чи інакше доходиш зрозумілих, але, разом з тим, дещо неприємно вражаючих висновків. Забігаючи наперед, узагалью їх однією фразою: Конституція України за своїм призначенням, а, радше, за дійсним статусом, ніколи не відповідала своєму другому і вельми поширеному визначенню «Основний Закон».

Пригадую день прийняття Конституції, 28 червня 1996 року, та перший час потому. То був злет сподівань та очікувань на краще майбуття. Певним чином, хоч і меншою мірою, це було схоже на відчуття, яке кожен небайдужий громадянин переживав у дні, коли Україна здобула незалежність. Прийняття без перебільшення історичного рішення, як і тоді, на короткий час принесло з собою визначеність: нарешті ми припинимо хитатися з боку в бік, то в одному, то в іншому напрямку, ми вже знаємо, куди йдемо і чого прагнемо. Ухваливши Конституцію, ми (кажу «ми» — громадяни, бо Конституція, незважаючи на всі свої слабкі та часто критиковані положення, уособила в собі вияв посправжньому загальнонаціональної державницької волі) легітимізували власну державу, спробували сконцентрувати в ній найвищі цінності народу. Можна навіть сказати, що Конституція України значною мірою продовжила вітчизняні державотворчі традиції і тим самим, фактично, втілила в собі українську національну ідею.

Відігравши свою історичну роль, так би мовити, виконавши власну місію, Конституція, однак, так і не посіла належного їй місця — місця, хоч і основного, визначального, найважливішого, але Закону. Закону, який треба виконувати, Закону, який справляє на суспільні відносини прямий, а не опосередкований вплив, Закону, за невиконання якого треба відповідати.

Історію Конституції незалежної України з часу прийняття останньої та в аспекті розуміння її ролі політичною елітою держави, та й суспільством у цілому, умовно можна розділити на кілька етапів.

Перебіг подій упродовж першого з них — **періоду, так би мовити, декларативного сприйняття Конституції 1996—1998 років** — яскраво засвідчив, що Конституція, покликана бути Основним Законом життя української держави, не працює. І причиною цього була, за визнанням більшості вітчизняних та зарубіжних фахівців, не недосконалість Конституції чи окремих її положень, а небажання політичної еліти країни її виконувати. Основний Закон розглядався, швидше, як формальна відповідь України на необхідність виконання зобов'язань перед Радою Європи та потребу підтримувати зовнішній імідж майже демократичної держави. Фактично Конституція не виконувала функцію документа, призначеного для виконання, а слугувала потенційною стратегією дій, декларацією намірів. Якщо не брати до уваги соціальні зобов'язання держави за Конституцією, які і досі вважаються принципово невиконуваними, то найяскравіше вказана особливість періоду проявилася у владних відносинах.

Наведу лише один приклад. Період з 1996 по 1998 рік характеризувався досить активним переглядом системи органів виконавчої влади, постійним коригуванням їхньої структури. Всі ці тенденції були зумовлені діяльністю посадової особи, яку називають гарантом Конституції, — Президента України. І особливо виразним у цей час був напрям на посилення ролі адміністрації Президента України. Саме на останній зосереджувався весь процес прийняття, наприклад, кадрових та інших рішень в державі.

У зв'язку з цим можу згадати відомий указ глави держави, яким визначався порядок розгляду питань, пов'язаних з призначенням на посади керівництва місцевих державних адміністрацій. Так, незважаючи на те, що згідно з Конституцією Президент України призначає голів місцевих адміністрацій за поданням Кабінету Міністрів, Указом встановлюється, що уряд подає на розгляд глави держави не менш як три кандидатури на відповідну посаду. А за наслідками опрацювання матеріалів подання в адміністрації Президента на підпис Президенту готується проект рішення лише стосовно одного прізвища. Фактично, можна говорити про підміну консультативно-дорадчим органом, яким є адміністрація, функцій і Кабінету Міністрів, і Президента України. Все це, безумовно, суперечить не лише букві, а й духу Конституції, яка чітко закріплює систему стримувань і противаг між різними гілками та органами державної влади, задає відповідну систему координат, в межах якої вони можуть діяти.

А загалом, перші роки існування Конституції України відзначилися кількома спробами, так би мовити, «тихого» перегляду Основного Закону. Це були намагання радикально налаштованих політичних сил повернутися до радянської системи державного управління, які загалом на згідь та — з позиції їхніх ініціаторів — свідомо були приречені на невдачу з цілком зрозумілих причин.

Другий історичний етап в аспекті розуміння ролі та місця Конституції у державотворчих процесах в Україні можна умовно назвати **етапом першої конституційної кризи**. Коли стало вже зрозуміло, що вільно працювати в позаправовому полі владі стає дедалі важче, виникло природне прагнення легітимізувати відхід до президентської республіки. А оскільки у правовому сенсі такий перехід міг відбутися лише шляхом внесення відповідних змін до Конституції, постала ідея всеукраїнського референдуму 2000 року як засобу суспільної легітимізації перегляду Основного Закону.

Втішні для ініціаторів згаданої ідеї результати всенародного «опитування» все-таки не знайшли своєї реалізації в нормах Конституції, незважаючи на те, що приблизно в одинаковий час у 2000 році на розгляд парламенту було запропоновано два альтернативні тлумачення громадського «волевиявлення». Саме це і стало причиною конституційної кризи.

Однак, кожна така криза має розв'язувати певні реальні, гострі для суспільства проблеми. А в цьому разі мова йшла винятково про переділ повноважень між правлячою політичною елітою. Тому криза, про яку йдеться, виникла всередині цієї еліти і залишилася нерозв'язаною саме через відчуженість її причин від суспільства. Іншими словами, громадяни, які, за задумом ініціаторів переділу «владного пирога», мали стати рушійною силою змін, не тільки не підтримали їх насправді, а й не зрозуміли суті наявного конфлікту.

Саме по собі виникнення конституційної кризи в державі мало і певні позитиви. Передусім вони полягали у тому, що суспільству було запропоновано два різні бачення ситуації. Згідно з першим за п'ять років свого існування Конституція України не спрацювала, насамперед, у системі владних відносин. Тому вона, а точніше — конституційний лад держави, потребує ґрунтовного перегляду.

Прихильники другого підходу загострювали увагу не на недоліках Конституції, а на проблемі її виконання. Справедливо зазначали, що й досі не створено дійових механізмів реалізації Основного Закону: не прийнято необхідних конституційних законів, законодавчу основу владних відносин у державі не приведено у відповідність до Конституції тощо.

Таким, у загальних рисах, був предмет політичної дискусії в Україні у 2000—2002 році, зокрема і на останніх парламентських виборах. Головним його проявом стало те, що вперше у 2002 році було розмежовано два поняття: конституційної і політичної реформи. При цьому стало зрозуміло, що зробити Конституцію Основним Законом України не означає написати кращу Конституцію. Потрібно просто забезпечити її виконання.

Третій етап функціонування сучасної Конституції розпочався після парламентських виборів 2002 року, коли наближення виборів Президента України почало справляти визначальний вплив на вітчизняну політичну систему. Він характеризується домінуванням ще однієї — найбільш небезпечної тенденції. Зміна Конституції тепер розглядається як механізм забезпечення наступності або збереження нинішнього політичного режиму. Фактично, дії всіх політичних акторів під час конституційної дискусії 2003—2004 років чітко підпадають під вплив цього підходу. Однак відмінність у загальних баченнях істотна.

Опозиційні сили, зокрема, блок Віктора Ющенка «Наша Україна» та блок Юлії Тимошенко, роблять наголос на політичній реформі: забезпеченні умов для функціонування політичних партій, унормуванні процедури проведення виборів на пропорційній основі тощо. Конституційну реформу не відкидають, але вона має бути похідною від загальної політичної реформи, яка чітко покаже, що саме слід змінити в Основному Законі. З другого боку, влада не так прагне принципових змін у політичній системі, як шукає шляхів самозбереження.

Домінування політики або, точніше, ситуативного інтересу влади, позбавило змісту, сутнісного характеру нинішній етап конституційної дискусії. Фактично всі розмови та дії довкола внесення змін до Конституції зумовлюються прагненням підвищити шанси конкретних політичних постатей на здобуття посади президента чи прем'єр-міністра України. Така ситуація призвела до того, що вже й самі розробники Конституції оперують не категоріями змісту Основного Закону та змін, які до нього пропоновано внести, а мислять у форматі часових рамок запровадження таких змін.

Цікаво, що і суспільство не розуміє такої логіки конституційного процесу. Зокрема, за соціологічними дослідженнями, позиція громадськості з цього питання зводиться фактично до такого:

— конституційні зміни потрібні;

— зміни до Основного Закону може вносити лише нова влада, яка матиме довіру суспільства;

— головним змістом перегляду Конституції має стати не перерозподіл повноважень у системі центральної влади, а владна та фінансова децентралізація до рівня місцевого самоврядування, територіальних громад, громадян.

Отже, можна прогнозувати: якщо характер та мотивації сучасної конституційної дискусії не зміняться, вірогідність ухвалення змін до Основного Закону буде вкрай низька. Залишається лише сподіватися, що після завершення президентської виборчої кампанії предмет конституційної дискусії визначатиме серйозний експертний та науковий підхід.

Микола ТОМЕНКО,
голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації, народний депутат України.

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ. РЕЗОНАНС

І все-таки перемога. Щоправда, локальна

Кілька років жителі столичного кварталу «Пушкінська—бульвар Шевченка—Велика Васильківська—площа Льва Толстого» боролися проти амбіційного проекту, відповідно до якого у дворі будинків давньої забудови мав вирости грандіозний офісно-готельний комплекс з підземним паркінгом, ресторанами, казино та іншими розважальними закладами. Тож питання вирішено на користь рядових громадян столиці. Не без участі нашої газети.

Днями редакція одержала листа заступника міського голови — секретаря Київради В. Ялового. У ньому (публікується мовою оригіналу), зокрема, сказано:

«Розглянувши публікацію у Вашій газеті від 21.01.04 «Поневіряння старого кварталу» щодо можливих порушень чинного законодавства в сфері містобудування повідомляємо, що жителі будинків №№ 31-а, б, в, 33, 39 по вул. Пушкінській та №№ 2, 6 по вул. В. Васильківській Шевченківського району неодноразово зверталися до місцевих і центральних органів державної влади стосовно запланованого будівництва багатофункціонального готельно-офісного комплексу у складі реконструкції будинків №№ 35-а, 35-б, 37-а, 37-б з їх розширенням.

Це питання розглядалося, зокрема, і Спеціальною контрольною комісією з питань приватизації Верховної Ради України, яка підтвердила, що розробка та погодження проектно-кошторисної документації відповідає встановленому порядку, а передача будинків у власність компанії «Д. І. Б» відповідає вимогам чинного законодавства.

Проект комплексу неодноразово розглядався на засіданні містобудівної ради Головкиївархітектури і нині доопрацьовується АКБ «Жежерін» відповідно до зауважень.

Однак з метою вирішення конфліктної ситуації 03.02.04 відбулася спільна нарада між представниками комітету захисту прав мешканців та замовника на будівництво —АТВТ «Д. І. Б.» — за участю заступника голови Київської міської державної адміністрації Присяжнюка В. Ф., на якій розглянуто спірні питання.

У результаті обговорення замовнику було рекомендовано скоригувати проектно-кошторисну документацію на будівництво житлово-громадського комплексу і після коригування та попереднього ознайомлення з ним членів комітету захисту прав мешканців кварталу представити проект на розгляд містобудівної ради.

Крім цього, компанія «Д. І. Б.» запропонувала виконати за власні кошти ремонт фасадів оточуючих будинків, благоустрій та озеленення території кварталу».

На цьому можна було б поставити крапку. Товсту. Якби не одне «але». Конфлікти між жителями столиці і забудовниками-інвесторами в Києві мають перманентний характер і виникають, як то кажуть, день у день. Особливо в древній, історичній, охоронній зоні столиці.

Як і в цьому конкретному випадку, і місцева влада, і Головкиївархітектура, і, природно, самі інвестори починають будівництво (ще на організаційно-паперовій стадії) без попереднього узгодження обсягів, функціонального призначення й архітектурного вигляду проектів майбутніх споруджень з громадськістю, жителями столиці.

І хоча за формою, і в цьому В. Яловий має рацію, дії забудовників можуть і не виходити за межі «установленого порядку», часто київські новобудови стають, по суті, знущанням з жителів столиці і здорового глузду. Відбувається це, як уже не раз зазначала наша газета в публікаціях під рубрикою «Фасади і задвірки», тому, що досить часто за формального дотримання законів їх безкарно порушують саме ті органи влади і контролюючі організації, які покликані дотримуватися цих законів неухильно.

Приклад кварталу «Пушкінська—бульвар Шевченка—Велика Васильківська—площа Льва Толстого» у цьому змісті досить показовий. Адже, як свідчать документи, під час приватизації за залишкової вартості відселених будинків №№ 35-а, 35-б, 37-а, 37-б ішлося лише про їх реконструкцію у складі житлового суспільного комплексу. На якій стадії узгодження і з чиєї легкої руки проект перетворився на готельно-офісний комплекс — так і залишилося невідомо. А в результаті — сотні, якщо не тисячі, годин робочого часу змарновано перевіряльними і контролюючими організаціями, нашими держчиновниками, представниками депутатського корпусу тільки на те, щоб проект реконструкції кварталу повернути до первісної ідеї, яка не викликала, до слова, громадського протесту. Часу, оплаченого, між іншим, за рахунок платника податків.

А скільки за формою правильно, а по суті незаконно горищ і підвалів переобладнано в мансарди і комерційні заклади? І скільки позовів з цього приводу сьогодні розглядають у київських судах? Я вже не кажу про те, що порушення правил експлуатації і проживання в багатоквартирних будинках пересічними киянами стали нормою. І всі зусилля у боротьбі з незаконним «удосконаленням», скажімо, лоджій і балконів, які спотворюють архітектурно-історичний вигляд давнього Києва, не дають очевидних результатів.

Давно настав час визнати, що аж ніяк не все добре в київському будівельному королівстві. Наша газета не раз закликала столичну владу створити спеціальну депутатську комісію Київради для вивчення сформованої практики. Залучити до роботи в ній авторитетних мистецтвознавців, суспільні організації, незалежних експертів.

Аналіз і систематизація негативних явищ, експертиза методики і методів прийняття містобудівних рішень, причин виникнення конфліктних ситуацій між пересічними киянами і забудовниками-інвесторами, причин безкарності «архітектурного» свавілля рядових жителів цілком могли б стати предметом розгляду цільової сесії Київради. А прийняті на ній рішення, зрештою, — спрямувати столичне містобудування у цивілізоване русло.

Отож не зайве буде нагадати, що мета газетної кампанії під рубрикою «Фасади і задвірки» — наведення елементарного порядку в столичному містобудуванні шляхом підготовки і розгляду проблем, що накопичилися, на спеціальній сесії Київради — була свого часу схвалена міським головою О. Омельченком.

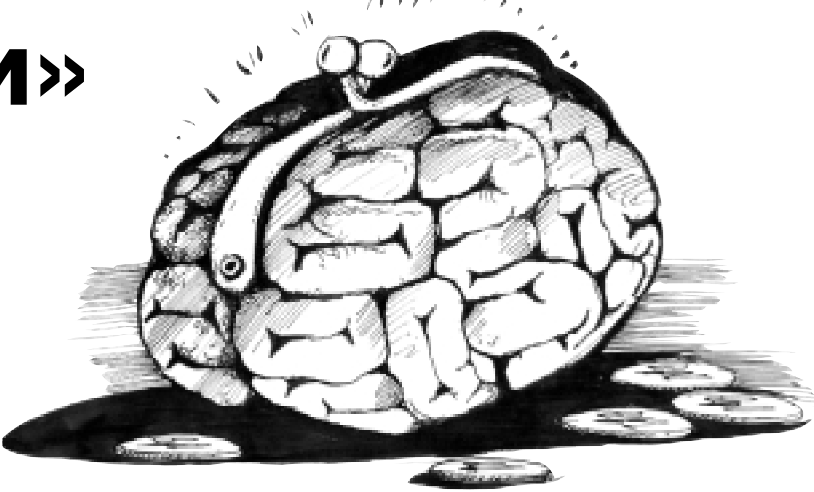
Ігор НАУМЕНКО.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

«Штовхнути» на захід чужі мізки

Зусиллями правоохоронців державі було повернуто значні грошові кошти у вигляді інтелектуальної власності

Кажуть, що в архівах українських державних НДІ зберігають сотні понині незатребуваних проектів, а на Заході навіть функціонують національні програми, спрямовані на підвищення ефективності використання наукового потенціалу пострадянського простору. Зокрема, зрозуміло, і України. Не вірити розмовам не можна, тому що останнім часом управління СБУ в Луганській області вже виявило кілька таких фактів і навіть оприлюднило деякі з них.

У даному разі йтиметься про один із державних НДІ області, фахівці якого ще п'ять років тому зробили одне дуже важливе відкриття. Вони розробили нову технологію знищення гербіцидів, пестицидів та інших отруйних відходів. До честі луганських учених, створена технологія справді заслуговує на увагу. Використовуючи своє службове становище, один із керівників згаданого НДІ вирішив на цьому поживитися, «штовхнувши» розробку якнайвигідніше. Дуже сумнівно, щоб він не знав про те, що відповідно до українського законодавства, зокрема, Законом України «Про власність», наукова розробка, створена в державному НДІ і на державні кошти, належить державі. Однак за його вказівкою всі підготовлені документи з того проекту було вивезено за межі України.

Іноземна сторона була дуже зацікавлена в новій технології. Дуже щедро вона заплатила за реєстрацію патенту у своїй державі і за його зміст. Зауважимо, що за кордоном українські вчені зареєстрували технологію на свої імена і як власники патенту, і як винахідники, щоправда, не забувши долучити в нього прізвища своїх іноземних партнерів. Після цього вони почали переговори з керівниками одного з великих закордонних підприємств і домовилися про продаж патенту за кілька сотень тисяч доларів з умовою одержання великого відсотка від розрахункового прибутку. Сума обіцяла бути пристойною — більш як мільйон доларів.

За інформацією прес-служби управління СБУ в Луганській області, у розробці проекту брало участь набагато більше людей, ніж в організації оборудки, але ділитися з творцями унікальної технології ніхто не збирався. Крім того, сама операція була геть незаконна. Адже відповідно до Закону України «Про захист прав на винаходи і корисні моделі» реєстрація винаходу в іноземній державі можлива тільки за узгодженням з Державним комітетом України з питань інтелектуальної власності, а передача права власності на винахід — лише після реєстрації в цьому відомстві.

Те, що змогли приховати від колективу, не вдалося сховати від правоохоронців. Учасники афери відчули небезпеку, яка загрожує карною відповідальністю, і поспішили виправити становище. Вони звернулися до патентного бюро чужої країни із заявою про безплатну передачу українській державі прав на той патент. Наприкінці 2003 року технологію повернули в Україну. Як оцінили її самі «продавці», коштує вона не менше 300 тис. доларів. Зазначимо, що на той час закордонна держава вже впроваджувала розробки, але оскільки технологія знову стала власністю української держави, прибуток нового виробництва в міру його впровадження мав тепер надходити до бюджету України. Тож співробітники УСБУ допомогли повернути нашій державі значні кошти у вигляді інтелектуальної власності.

Алла АНТИПОВА.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Чия ж ти будеш, золота менська «Остреч»?

Боротьба за свердловину вступила у вирішальну стадію

У Менський санаторій «Остреч» я приїхав за зверненням трудового колективу. Він занепокоєний закулісною боротьбою, яка розгортається останнім часом довкола здравниці. Хоча вірніше буде сказати — довкола чудодійної мінеральної води, яку добуває санаторій.

Саме у ній вбачає причину підвищеного інтересу до лікувально-оздоровчої установи головний лікар санаторію, заслужений лікар України Микола Сердюк. Він очолює колектив уже 23 роки. Ще на початку своєї кар'єри Микола Іванович дізнався від нафторозвідників, які шукали у Менському районі поклади нафти, а знайшли родовище мінеральної води, про багатющий природний скарб, схований на глибині 850 метрів.

— Десять років я домагався пробурення свердловини, — каже М. Сердюк. — Рішенням Менської районної ради № 8 від 19 червня 1991 року затверджено акт вибору ділянки для проектування і будівництва двох артезіанських свердловин в урочищі Остреч. Ця місцина розташована на землях лісового фонду й була в постійному користуванні колгоспу «Перше травня». Нарешті в 1995 році ми отримали перші кубометри води. Вона корисна для лікування хвороб опорно-рухового апарату, печінки, очищення жовчних протоків. Жива вода з низьким відсотком мінералізації чудодійно впливає на самопочуття хворих.

Популярною менську воду «Остреч» зробило ВАТ «Ясен», яке почало доставляти її цистернами в Чернігів та розливати спочатку у скляні, а потім у пластикові пляшки. У Мені було вирішено теж заробляти гроші на мінеральній воді. Так було утворено ТОВ «Нептун», яке нині успішно робить бізнес на реалізації «Остречу». Має певний зиск від води і власник свердловини — він заливає її у цистерни «Ясена» та «Нептуна» по дві копійки за літр. За рік набігає досить солідна сума — до 100 тисяч гривень. Ці кошти допомагають санаторію утримувати всю інфраструктуру, надавати належний рівень обслуговування відпочивальникам.

Менське родовище мінеральної води і досі експлуатувалося б, якби бізнесові апетити довкола свердловини не розросталися пропорційно видобутку цілющого напою. Як з'ясувалося, санаторій і нині не є власником чи орендарем землі, з якої беруть воду.

У 1998 році сільгосппідприємство «Перше травня» заявило свої претензії на територію і висунуло керівництву санаторію вимогу протягом «п'яти днів укласти договір на взаємовигідних умовах з використання мінеральної води».

— На клаптику території «Першого травня», де розміщена свердловина, в 2000 році зробили ніби двір господарства, — каже Микола Іванович.

Фото автора.

Рішенням сесії Чернігівської обласної ради від 26 червня 2001 року зі складу лісового фонду, що передавали «Проміню», було вилучено земельну ділянку, на якій розташована свердловина № 1 Менського родовища мінеральної води. Начебто проблему було знято. Санаторій отримав погодження щодо надання йому в оренду земельної ділянки площею 0,18 гектара, де знаходиться свердловина, від Менської міської ради (14 травня 2003 року), а також райуправлінь екології, архітектури, землересурсів, райсес, пожежної частини, обласного управління екології. Та всього цього, з'ясувалося, недостатньо. Так, у висновку начальника обласного управління земельних ресурсів Ю. Пальори від 26 листопада 2003 року зазначається: «На цей час земельна ділянка, на якій розташовані свердловина та об'єкти її облаштування, санаторію «Остреч» не відведена і відповідно до ст. ст.125, 211, 212 Земельного кодексу України фактично зайнята самовільно... Отже, для надання в оренду земельної ділянки санаторію «Остреч» її необхідно вилучити з земель СК «Промінь» (правонаступник «Першого травня». — **Авт**.), для чого потрібна його згода». А як же тоді бути з рішенням сесії облради від 26 червня 2001 року? Воно суперечить Земельному кодексу України?

У зверненні колективу здравниці до редакції «Голосу України», голови Чернігівської облдержадміністрації Валентина Мельничука йдеться про нові подробиці «конфлікту інтересів». Частина засновників санаторію (а будували його за кошти 23 колгоспів і централізованого фонду соціального страхування колгоспників, потім за кошти державного бюджету і Чорнобильського фонду. — **Авт**.) хоче реформувати лікувально-оздоровчий заклад у товариство з обмеженою відповідальністю. Це при тому, що реальне правонаступництво внеску, як мені пояснили, мають нині лише 13 господарств. Інші припинили своє існування. За словами головного лікаря, державні витрати на будівництво санаторію становили майже 52 відсотки. Отже, він має тримати «головний пакет акцій».

— А протилежна сторона ці кошти сприймає як подаровані, — зазначає М. Сердюк. — Я не проти згаданого реформування, якби у всьому цьому не бачив очевидної боротьби за нашу воду. Гадаю, вони хочуть у такий спосіб отримати доступ до неї!

Ми попросили прокоментувати ситуацію, що склалася довкола лікувально-оздоровчого закладу, голову Чернігівської облдержадміністрації Валентина Мельничука.

— Моя позиція така, — сказав він, — першочергове право на цю свердловину має колектив санаторію «Остреч». Тому що якщо у нього її забрати, то здравниця залишиться загалом без доходів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На знімку: ось з цього місця «Остреч» потрапляє із свердловини до споживачів.

ЗВИЧАЙНИЙ ПІСОК, ПО ЯКОМУ МИ ХОДИМО,

дбайливі господарі перетворюють на золотий дощ для країни

Кілька днів тому на Харківщині, на Новоселівському гірничо-збагачувальному комбінаті корпорації «Укрбудматеріали», введено в дію нову дільницю з виробництва меленого пилоподібного кварцу.

Для неспеціалістів поясню. Якщо раніше Україна продавала на експорт рідкісний кварцовий пісок з тутешніх кар'єрів, запаси якого у світі надто обмежені, мало не за безцінь, то тепер, після переробки, ціна на цю дуже важливу сировину для виробництва найрізноманітніших і «наймодніших» нині в будівельних технологіях сухих сумішей зросте разів у десять.

— Наш «невеликий заводик», — каже голова правління ЗАТ «Новоселівський ГЗК» Микола Оседця, — дасть змогу збільшити випуск товарної продукції комбінату на 15 відсотків, або на 3—3,5 мільйона гривень на рік, що вже подія для невеликого селища. Продуктивність праці на одного тут працюючого при цьому складатиме до 320 тис. грн. на рік, а з введенням найближчим часом додаткових потужностей — ще значно збільшиться. Оце вже воістину ходили по золотому піску і не помічали того.

Проект оцінено в 750 тисяч євро і здійснено насамперед за рахунок кредитних коштів, виділених Першим українським міжнародним банком та власних коштів комбінату. Нову продукцію вироблятимуть на обладнанні німецької фірми Гербрюдер Пфайфер АГ потужністю 10 тисяч тонн пилокварцу на рік. Використання найсучаснішого оснащення дасть змогу зберегти високу якість вихідної сировини в процесі її подрібнення. Наступного року плановано створити ще додаткові потужності продуктивністю 20 тисяч тонн.

— Попит на таку продукцію у світі величезний і щорік він тільки збільшується, — каже голова корпорації «Укрбудматеріали» Анатолій Безух. — Уже сьогодні маємо замовлення з країн Балтії, Польщі, Туреччини, і я переконаний, що після певної маркетингової роботи цей список ділових партнерів із зарубіжних країн тільки розширюватиметься. Однак наші турботи насамперед спрямовані на попит вітчизняного споживача. Якщо раніше збагачений кварцовий пісок використовувався в скляній, керамічній промисловості, то тепер, з відкриттям нового напряму, ми практично пануватимемо на ринку України і, гадаю, країн близького зарубіжжя у виробництві одного з найважливіших компонентів для виготовлення сухих будівельних сумішей, без яких сьогодні не може обійтися жодна будівельна компанія, жоден ремонт у наших будинках.

Отже, із країни-імпортера Україна стає не тільки країною-експортером перспективного товару, а й помітним виробником кінцевого продукту — десятків найменувань усіляких будівельних сумішей для найрізноманітніших декоративних робіт. А зважаючи на те, що унікальні кварцові піски Харківщини, аналогів яким, за оцінками фахівців, у світі практично немає, будуть використовуватися для виробництва найякісніших і найдорожчих виробів і матеріалів, то мимоволі напрошується метафора про золотий валютний дощ, який дбайливі господарі добувають із звичайного піску.

До речі, найближчим часом у Харківській області буде введено в експлуатацію ще одне підприємство, друге в Україні виробництво компанії «Хенкель» з виготовлення сухих сумішей, використовуючи саме нову продукцію Новоселівського ГЗК. «Отож відтепер ми будемо не тільки діловими партнерами, — підкреслив головний технолог «Хенкель Баутехнік (Україна)» Євген Карапузов, — а й добрими сусідами. Унікальність вашого матеріалу дозволить нам виготовляти будівельні суміші надійні й довговічні, з дуже високими технологічними властивостями, що дасть нам можливість формувати практично будь-яку фактуру декоративних покриттів, яка тільки виникне в ідеях дизайнерів і будівельних майстрів. Ми розраховуємо, що завдяки цьому виробництву компанія збільшить нинішнього року випуск своєї продукції відсотків на 40».

Неабияке задоволення від пуску нового промислового об'єкта відчуває і голова держадміністрації Нововодолазького району Микола Шумаков, бо це — нові робочі місця, чималий приріст валового виробництва промислової продукції, гарні відрахування до бюджету району.

Микола КОСИЙ.

Харків.

На знімках: голова корпорації «Укрбудматеріали» Анатолій Безух, голова правління ЗАТ «Новоселівський ГЗК» Микола Оседця і заступник голови облдержадміністрації Анатолій Кравчук перерізають стрічку; сучасне виробництво пилоподібного кварцу; а ось і перша продукція; Микола Оседця: нарешті здійснилося!

Фото автора.

РЕПЛІКА

Усі президенти — в гості до нас?

Звістка про те, що 10—11 вересня на святкування 150-річчя першої оборони до Севастополя прибудуть урядові делегації на чолі з президентами, а не просто з країн — учасниць Східної (Кримської) війни 1853—1855 р., деяких чиновників кинула в шок. Ще б пак! Президентський рівень — це тобі не просто один-три бізнесмени і посол. Тут відповідна підготовка потрібна. А в Севастополі, як-то кажуть, і кінь не валявся. Відсотків на 15—20 оцінюється готовність історичних пам'ятників воїнам усіх протиборчих сторін. Але голова державної адміністрації Леонід Жунько самовладання не втрачає: кістьми ляжемо, а Севастополь не осоромимо. Кожна щотижнева планірка починається з розбору польотів з підготовки до ювілейних свят: адже 2500-річчя Балаклави теж ніхто не скасовував.

У гарячковому чеканні напливу VIP-персон і міські управління, і депутатський корпус, і пани-підприємці, від яких теж багато в чому залежить престиж міста, а отже, і врожай доходів, який їм удасться «скосити» несхибною рукою. А поки що туристів-мандрівників у місті не дуже багато, якщо судити із закличних оголошень готелів, що нахвалюють свій рівень сервісу.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

АКТУАЛЬНО

Попутний газ не йтиме на вітер

Тепер його ловитиме нова установка

У прикарпатському місті Надвірній на території ВАТ «Нафтохімік Прикарпаття» стала до ладу газосепараційна установка, яка знаменує завершення будівництва майже 38-кілометрового нафтогазопроводу. Він з'єднав Микуличинське нафтове родовище з цим підприємством.

Спорудження нафтогазопроводу розпочалося в жовтні минулого року. В той час, як фахівці Надвірнянського НГДУ займалися його будівництвом, спеціалісти «Нафтохіміка» на своїй території зводили газосепараційну установку. Задум був такий: сировина з Микуличинського родовища надходитиме продуктопроводом на газосепараційну установку, на якій нафту відділятимуть від попутного газу. Ефект від цього значний. Попутний газ, який дотепер спалювали у факелах поблизу родовища, підприємство зможе використовувати для технологічних потреб, а його надлишки надходитимуть у газові мережі Надвірної.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

ГАРЯЧА ТЕМА

До табору — під «конвоєм»

Безпека перевезення дітей набула сезонної актуальності, заявив начальник управління ДАІ УМВС України в Донецькій області Сергій Семенихін. За його словами, організатори таких поїздок мають заздалегідь повідомляти про це і узгоджувати маршрут із ДАІ. Допомогу Державтоінспекція надає безплатно: якщо вирушає один автобус, то до салона сідає співробітник у погонах, колону із двох і більше автобусів супроводжують патрульні машини.

Керівництво Державтоінспекції констатує, що аварійність на дорогах Донеччини перекриває аналогічні показники за минулі роки. До того ж більше половини дорожньо-транспортних пригод в області трапляються з вини водіїв маршрутних таксі. Серед причин високої аварійності — зношеність транспортного парку, нехтування правилами дорожнього руху і нормативної бази для перевезень. Водії «маршруток» встановлюють у салонах зайві сидіння, блокуючи аварійний вихід, залишають всередині автобусів газові балони і виїжджають на дороги з «лисою» гумою.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Працюйте так,

щоб люди вірили у справедливість

Напередодні Дня Конституції України Національна академія внутрішніх справ випустила 715 спеціалістів. На черговий випуск молодих офіцерів української міліції до Києва приїхало багато гостей, навіть з-за кордону нашої держави. 148 цьогорічних випускників закінчили академію з відзнакою. Дехто з них відразу отримав звання старших лейтенантів.

Професійні знання і досвід випускників різних поколінь Національної академії — це суспільний здобуток, значення якого у процесі державотворення неможливо переоцінити. За більш як 80 років існування академії з її стін вийшла ціла плеяда відомих людей, серед яких керівні працівники Міністерства внутрішніх справ, Міністерства юстиції, Державної податкової адміністрації, Служби безпеки, Митної служби України.

Високий інтелектуальний потенціал академії дає змогу готувати справжніх фахівців. Академіки, професори, доктори та кандидати наук, які викладають в академії, добре знають міліцейське життя, мають великий досвід оперативної, практичної роботи, знають, як боротися із злочинністю в сучасних умовах. Багато хто з викладачів академії брав участь у миротворчих операціях, виконував інтернаціональний обов'язок, ліквідовував наслідки чорнобильської катастрофи.

Престиж і відповідальність професії міліціонера за останні роки істотно зросли. Тому випускникам академії її ректор, генерал-полковник міліції, професор Ярослав Кондратьєв побажав гідно представляти академію у майбутній практичній діяльності на благо наших громадян, захищати їх права і свободи: «Працюйте так, щоб не посоромити своїх старших колег, щоб люди бачили в кожному з вас надійного друга та партнера, вірили у справедливість, а ваші діти, рідні, друзі пишалися вами. Віддано, вірно й відважно служіть Людині та Закону! І хоч би куди закинула вас доля, нехай девіз «Безпека народу — найвищий закон» стане вашою найголовнішою заповіддю».

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

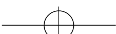

На знімках: ректор Національної академії внутрішніх справ Ярослав Кондратьєв **(ліворуч)** та перший заступник міністра внутрішніх справ України Василь Жук вітають молодих офіцерів із завершенням навчання в академії; гарних дівчат цінують всюди, в міліції — особливо; колишній міністр внутрішніх справ України генерал армії Андрій Василишин також поздоровив випускників академії; на прапор академії: струнко!

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ЩО РОБИТИ,

коли не знаєш, що робити?

Усе почалося напевно занадто райдужно. Молодій медсестрі районної лікарні вдалося влаштуватися до приватного дитячого садка на роботу. Охайний кабінет, приємний колектив, невелика кількість дітей у групі і, звичайно, висока заробітна плата. Незабаром наша героїня пішла у декретну відпустку. І на диво знову все чудово — «пологові» заплатили і дозволили піти у відпустку по догляду за дитиною до трьох років. Молода мама час від часу навідувалася на роботу — допомогу платили справно.

А потім зателефонувала директор і попросила зачекати з грошима кілька місяців, мовляв, є деякі проблеми. Чекала місяць—два. Потім почала дзвонити сама, та марно. Поїхала на роботу, а фірма зникла... Як з'ясувалося згодом, де шукати фірму, не знає сьогодні ніхто. «Повідомляємо, що за фактичною адресою, вказаною під час реєстрації, підприємства немає.» —отримала молода мама відповідь із прокуратури — «у цей час ... РУ ГУ МВС в м. Києві доручено встановити місцезнаходження директора ПП «Х». У цій ситуації є моральний бік. Але на ньому ми не зупинятимемося, а звернемо увагу лише на два моменти.

Допомога на дитину

Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» жінка, яка перебуває у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку має право на отримання допомоги. Ця допомога відповідно вже до ст. 50 цього самого закону призначається та надається за основним місцем роботи. І лише у разі ліквідації підприємства матеріальне забезпечення виплачує правонаступник підприємства, а в разі його відсутності —виконавча дирекція відділення фонду за місцем реєстрації ліквідованого підприємства. Саме це й радять у прокуратурі «... у разі звільнення з займаної посади на ПП «Х», ви можете звернутися в управління праці та соціального захисту населення для призначення щомісячної допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку». Проте ПП «Х» на цей час не ліквідовано. Можливо, підстав для реагування з боку прокуратури і немає, але чому не пояснили, як звільнитися, коли підприємства нібито немає і водночас воно є. Наші спроби знайти відповідь на це питання у державних відомствах також не увінчалися успіхом. Конкретної відповіді не може дати ніхто.

Трудовий стаж

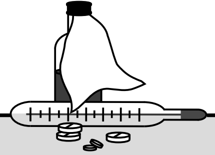
Трудова книжка залишилася у приватного підприємства і повернути її, очевидно, вже не вдасться. До речі, де гарантія, що трудову книжку нашої героїні нині хтось не використовує. Щодо трудової книжки, то її можна виписати знову, але залишається питання про підтвердження трудового стажу — в ПП «Х» та в організаціях, в яких наша героїня працювала до свого «щасливого» знайомства з ПП «Х». Звичайно, є Постанова Кабінету Міністрів України в «Про затвердження Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній», яка передбачає, за відсутності трудової книжки для підтвердження трудового стажу приймаються довідки, виписки із наказів, особові рахунки і відомості на видачу заробітної плати, посвідчення, характеристики, письмові трудові договори і угоди з відмітками про їх виконання та інші документи, які містять відомості про періоди роботи. За відсутності цих документів — членські квитки профспілок (лише за той час, за який є відмітки про сплату членських внесків), або два свідки. Отже, доведеться збирати довідки з колишніх місць роботи. Щодо підтвердження часу роботи в ПП «Х», то шансів майже немає. Можна спробувати знайти якесь підтвердження у службі зайнятості, податковій чи у Пенсійному фонді. Однак, наприклад, у останнього дані лише з 2000 року, та й знайти інформацію можна буде лише за умови, якщо сплачувалися внески до фонду...

Замість епілогу

Вирішити всі проблеми може лише ліквідація ПП «Х» особою, яка його створила або за рішенням суду. Уже два роки органи внутрішніх справ не можуть знайти засновника приватного підприємства, а порушувати питання про ліквідацію ПП у судовому порядку ніхто не збирається, оскільки підстав для цього за великим рахунком не має. Коло замкнулося. Ми не виносили б цей випадок на сторінки газети, якби були впевнені, що він поодинокий. На жаль, такої впевненості немає. А зараз наша героїня забула про допомогу на дитину, збирає довідки, щоб довести свій трудовий стаж, та пішла працювати на нову роботу, де їй завели нову трудову книжку. А ще вона радить усім знайомим ще раз подумати, перш ніж йти працювати на приватне підприємство. Тожчи є вихід з цієї ситуації?

Наталя ГЕЛЕТКО.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

Сімейний лікар для миротворців

До призову на контрактну службу понад чотири роки Ігор Назарчук очолював фельдшерсько-акушерський пункт в селищі Жерновки Коропського району Чернігівської області. Під його опікою було близько 700 мешканців.

— Населення — люди переважно пенсійного віку. Тому робив щеплення, лікував старечі хвороби — ревматизми тощо, справлявся з різними травмами. Все це називалося надання першої долікарської допомоги.

Починати молодому фахівцю довелося з ремонту приміщення. В 1992 році випускник Новгород-Сіверського медичного училища одержав призначення до Жерновків. Останній медпрацівник виїхав з селища ще чотири роки тому. Голова сільради повірив у майбутнього сімейного лікаря і допоміг у відновленні фельдшерсько-акушерського пункту.

За поточним справами, господарськими клопотами швидко минув рік, і Назарчука призвали до армії. Потрапив він у морську піхоту.

— Після повернення влаштувався інструктором лікувальної фізкультури до центральної районної лікарні. Але тягнуло до рідних пацієнтів. Я їх всіх пам'ятав, добре знав історію хвороби кожного. Ранкові обходи, вимірювання тиску, медичні консультації та виписка рецептів... Часто-густо люди приходили і самі. Не так поскаржитися на стан здоров'я, як поспілкуватися, — ділиться спогадами Ігор Назарчук. — Цікаво, що влітку, коли треба працювати, люди майже не хворіли. Проте восени та взимку вони ніби згадували про свої болячки.

— А як тут, в Іраку? Є у хлопців час хворіти?

— Тут ситуація зовсім інша. Ми самі вимагаємо, щоб військовослужбовці зверталися у дрібницях. Краще надати допомогу відразу і поставити бійця у лави, ніж потім довго лікувати запущену хворобу.

Начальник медичного пункту механізованого батальйону підполковник Євген Скиба високо оцінює професійні здібності підлеглого:

— Ще в Україні, під час підготовки до виїзду в Ірак, сталася неприємна подія. Легкова машина підрізала БТР, який йшов першим у колоні. Той різко загальмував, і наступний віхав у нього. Військовослужбовці, що сиділи в броні, отримали травми. В одному з БТРів був сержант Назарчук. Він надав першу допомогу, і коли хлопців доставили до міської лікарні, персонал здивувався: «Такого кваліфікованого рівня надання невідкладної допомоги ми давно не бачили», — зазначили цивільні.

Як і вдома, тут доводиться розраховувати передусім тільки на себе, — каже Ігор. — Отже і хлопці також сподіваються на мої знання та досвід. Гелікоптер «Медевака» прибуває до місця події в середньому за півгодини. Такий час відведено мені для прийняття термінових заходів.

Рустам КОРСОВЕЦЬКИЙ.

Аль-Кут, Ірак.

На фото: фельдшер медичного пункту сержант Ігор Назарчук.

КАДРИ

Поганий студент медиком не стане

У медичних закладах України закінчилися випускні іспити, днями близько 8 тисяч молодих фахівців отримають дипломи.

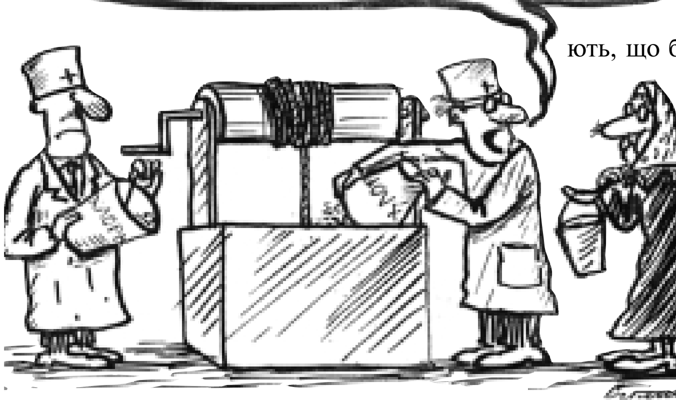
Медичні кадри готували у 135 вищих медичних та фармацевтичних навчальних закладах та закладах післядипломної освіти І—IV рівнів акредитації всіх форм власності.

Рівень підготовки лікарів, **повідомляє прес-служба МОЗ**, не тільки відповідає потребам держави, а й дає можливість утримувати в Україні середньоєвропейський рівень забезпечення лікарями — 27,2 на 10 тис. населення.

Коментуючи питання підготовки медичних кадрів Міністр охорони здоров'я Андрій Підаєв зазначив: «Нині МОЗ запровадило нові стандарти освіти лікарів і провізорів. Ми кардинально змінили державну атестацію випускників, запровадивши незалежні від вузів ліцензійні інтегровані іспити «Крок». Другою складовою атестації є практично орієнтований іспит з основних клінічних дисциплін, під час якого перевіряються саме практичні вміння майбутніх медиків та їх здатність надавати медичну допомогу у разі критичного стану. І сьогодні кількість студентів, які не склали іспити — це свідчення неупередженого контролю з боку системи медичної освіти за рівнем оцінки якості підготовки медичних кадрів».

Зробив щеплення і відпочивай

БЕЗПЕЧНИЙ ВІДПОЧИНОК

Небезпечні збудники хвороб чатують туристів не тільки в екзотичних країнах, а й у таких улюблених, розташованих по сусідству місцях відпочинку, як Туреччина і Єгипет, повідомляє NEWSru. Однак, відпочивальники часто-густо йдуть на невиправданий ризик. Коли майже 80 відсотків людей, котрі прямують до Кенії, роблять щеплення, то в разі поїздки до Туреччини таких лише 10—20 відсотків, — таку інформацію оприлюднили фахівці з тропічних хвороб на конференції європейських страхових компаній.

Дослідження засвідчують, що близько 90 відсотків молодих турків є носіями вірусу гепатиту А, а від двох до восьми відсотків населення Туреччини інфіковано вірусом гепатиту В. Схожа ситуація і у Північній Африці, особливо в Єгипті. Практично кожен мешканець країни вже мав контакт зі збудником гепатиту А, а більш як вісім відсотків — зі збудником гепатиту В, застерігають експерти.

Навіть ті, хто купує «горящі» путівки, можуть убезпечити себе від гепатиту А за один день до від'їзду, в останню хвилину також можна придбати таблетки для профілактики малярії. Але все-таки варто пам'ятати, що щеплення від сказу, наприклад, починає діяти не раніше, ніж через тиждень.

Мал. Вадима СЕМИНОГИ.

***

У Вінниці розпочав роботу обласний семінар-тренінг для людей з обмеженими фізичними можливостями — інвалідів на візках.

Учасники семінару ознайомляться з реалізацією в місті над Бугом соціального проекту молодіжного центру «Форум» «Світ без бар'єрів», одним із завдань якого є обладнання адміністративних приміщень, а також закладів соціальної сфери спеціальними під'їздами для інвалідних візків. Крім того, у Вінниці розробить карту для інвалідів з позначенням усіх місць, де вже споруджено пандуси, а також найважливіших об'єктів соціальної сфери, **як передає наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

***

У Київському хоспісі відкрито спеціалізовану палату для хворих дітей. Про це повідомила президент міжнародного Фонду Vale Hospice International Єлізабет Глинка. (Цей фонд підтримує безплатні хоспіси в країнах СНД).

У дитячому відділенні хоспісу зможуть перебувати онкохворі від народження до 18 років. Як повідомила пані Глинка, є три критерії, за якими відбуваються відбір до даної медичної установи. Це — хворі, яким потрібно підібрати знеболюючий препарат в умовах стаціонару; соціально незахищені категорії населення, зокрема, малозабезпечені, злиденні, люди, у родинах яких є маленькі діти, самотні. Як правило, до хоспісу пацієнти приходять самі, довідавшись про цей лікувальний заклад від знайомих або з газетних публікацій.

Під «Лікарняним листком» підписалася Ольга ВАУЛІНА.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Від ведучої

Сьогодні «Далі буде» енергійна і трохи зухвала — вона вибривається на волю. «Свобода!» — під такою умовною назвою виходить нинішня сторінка. Але хай скільки вільнодумства собі дозволили б, ми не зможемо вийти за межі оцих кількасот газетних рядків, на які ви дивитеся. Де починається і закінчується свобода, розмірковують століттями. А ми поговоримо про все, в чому вона відчувається.

Ірина БУЛАНЕНКО.

Літній вечір у столиці

ФЕСТИВАЛІ

Центральний парк культури і відпочинку Києва величезний, але затишний. Спочатку тільки легкий вітерець здалеку доносив звуки. Й істота моя, підвладна високим почуттям, поринула в чарівний світ гармонії... Так відбулося моє знайомство з VII Міжнародним фестивалем «Київські літні музичні вечори».

На естраді, що зберігає ще пам'ять іменитих класиків Сергія Прокоф'єва, Володимира Горовиця, Рейнгольда Глієра, виступала артистична молодь. Це студенти Київського вищого музичного училища імені Р. Глієра — Іван Березовський (Україна) і Філіп Мендоса Кастеллянос (Мексика). Якість виконання і щирість дебютантів зворушували, пробуджували почуття незвичайні й піднесені. А парковий «зал» своїми оплесками підтверджував аксіому: таким музичним вечорам судилося майбутнє, як і Фонду конкурсу імені В. Горовиця — організатору цього заходу.

Цього літа Київ приймає музикантів з Італії, Мексики, Сполучених Штатів і відомих вітчизняних артистів. Звичайно, фестиваль має і свою особливість — на столичній публіці вивіряють якість професійної проби молодого виконавця, після чого можна говорити про подолання ще однієї сходинки особистого артистичного Рубікону.

Свято класики відбувається уже сьоме київське літо. Триватиме фестиваль до кінця липня.

Олег АДАМОВИЧ.

Без цензури, без нецензурщини

Сірий заводський мур в Івано-Франківську завдавав комунальним службам міста чимало клопоту. Деяких громадян він, як магніт, тягнув до самовираження, до того ж нерідко в такій формі, що свій робочий день двірники змушені були починати із замальовування цієї «творчості». Врешті-решт, процесу вирішили надати цивілізованих форм. Серед молоді провели конкурс ескізів малюнків на суспільно-політичні теми, і три кращі роботи, перенесені на бетонний паркан, тепер прикрашають вулицю, а заразом закликають перехожих до самоусвідомлення — на кшталт «Будь українцем!» Переможцем конкурсу графіті стала вулична команда «СК», яка мистецьки реалізувала гасло «Дихай вільно! Живи без цензури!» Комунальники на якийсь час теж, здається, можуть передихнути.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

ФОТОПОГЛЯД

Мають час і натхнення

Молодь нині чи не найбільше говорить про свободу — вибору, творчої реалізації... І про матеріальну свободу теж думає. Ці самодіяльні артисти **(на знімку)** на столичному Хрещатику, що вільний у вихідні від машин, розважаючи киян та гостей міста гімнастичними вправами, заробляють свої кишенькові. Глядачів збирається чимало — подивитися на те, що не кожному до снаги, завжди цікаво. А вуличні акробати наче бавляться — фігури «вищого пілотажу» виконують легко й невимушено. Дехто з глядачів було й сам спробував відчути себе «зіркою» — ставав на руки. Ось тут усі й зрозуміли суть фрази: відчуйте різницю!

Ольга СРІБНА.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

«Мумій тролль» подорослішав, а його публіка — ні

У Києві знову побував рок-гурт «Мумій тролль» з феєричним шоу «Викрадачі книжок» (за назвою фільму, музику до якого вони щойно написали й зіграли у тому фільмі самих себе).

Дійство справді було феєричним, а голос лідера гурту Іллі Лагутенка нагадував котяче муркотіння, а сам Лагутенко був схожий на Чеширського кота з посмішкою на всі 32. Здається, від часу минулих відвідин музика гурту подорослішала й посоліднішала, дехто з публіки навіть одягнув бальні сукні! Але в цілому фанати гурту не подорослішали: якісь сорокарічні панночки товпилися біля сцени, немов школярки, готові впасти до ніг своїх кумирів разом з букетами квітів! Двометрові охоронці мали з того клопіт і час від часу тихо матюкалися. Може, їх ревнощі замучили? Але двом дівчаткам того вечора пощастило більше за інших, сам Лагутенко запросив їх із залу підспівувати йому. Ну вони й дали жару! Не розгубилися, дарма, що голосів нема і мікрофони вимкнули на другому куплеті. А одна навіжена фанатка прокралася за лаштунки й вистрибнула на сцену до свого кумира, а охоронці разом з менеджером гурту ганялися за нею по сцені. Зрештою, «Мумій тролль» на совість відпрацював вартість недешевих квитків. Концерт був класним! А завершилося все вальсом «Карамель», повною сценою троянд і вигуками «Браво!»

Олена ПОНОМАРЕНКО.

Той випадок, коли передмова не бреше

Щойно у столичному Будинку вчителя відбулася презентація сьомого числа літературно-художнього альманаху «Святий Володимир», що його видають студенти Інституту журналістики. У передмові редактора Івана Мегели сказано, що цей випуск альманаху «знаменує собою перехід від інститутської самодіяльності до майже професійного рівня». Це той випадок, коли передмова вас не обманює, а слова «майже професійний» видаються навіть надто скромними. Бо альманах, за дорослим рахунком, справді серйозний.

Вас трохи налякає противна дитсадівська обкладинка — немов рожевий памперс. Але контрлітература часто друкується під невинними обкладинками — щоб приспати пильність противника.

Хто противник? Це заявлено на тій самій обкладинці: тема номера — антиглобалізм. Ми живемо в непомітно окупованій країні. «Макдональдси» нібито прийшли нас нагодувати — а самі підступно зжерли нашу своєрідність, зжерли все, окрім наших хороших поетів. І поети це знають. Тому автори альманаху нагадують гордих мешканців міста окупованого, але нескореного. У гробу вони бачили всі ці «макдональдси»! Поезія — вільна.

Антон Кушнір, Анна Багряна, Роман Горбик, Віталій Штефан, Марися Нікітюк — ці поетичні імена альманах зробив хрестоматійними (якщо я й перебільшую, то не дуже).

На презентації автори влаштували шоу: поділилися нібито на тих, хто за і проти глобалізму. Та це уявний поділ. Об'єднує їх жага до одкровень про деградуючий світ, можливо — про його спасіння. В останньому поєдинку зійшлися двоє гладіаторів: Горбик та Кушнір (у чорній масці терориста). Спершу було цікаво, а потім у руках терориста з'явилась пляшка з бензином, залунало: «Дайте вогню!» Далі я пішла й не бачила завершення забави. Зрештою, шоу — зброя того самого глобалізму. А їхні вірші — справжніші за будь-яке шоу.

Ірина ЦУШКО.

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1648 р. Семен Дежнєв відкрив протоку між Азією та Америкою. ■ 1709 р. Полтавська битва. Капітуляція шведської армії біля Переволочної. ■ 1908 р. Падіння так званого Тунгуського метеорита. ■ 1918 р. Помер етнограф та антрополог Федір Вовк. Автор більш як 200 наукових праць різними мовами. ■ 1941 р. В окупованому гітлерівцями Львові ОУН проголосила відновлення Української держави. ■ 1956 р. Постанова ЦК КПРС про подолання наслідків культу особи. ■ 1960 р. В УРСР прийнято закон про охорону природи. ■ 1971 р. Загибель радянських космонавтів Добровольського, Волкова і Пацаєва.

РАКУРС

Повітряні мрійники

Фото з архіву команди «Hot air TNK power team».

Українському спортивному повітроплаванню 14 років. Спочатку спорт існував на голому ентузіазмі: море романтики і нуль повітряних куль. Та 1993 року наші пілоти вже борознили повітряний простір на чемпіонаті Європи. Сьогодні повітроплавці — нарівні з росіянами та й у східноєвропейських змаганнях не пасуть задніх. Про це розповіли віце-президент Федерації повітроплавання України В'ячеслав Гардашник, пілот команди «Hot air TNK power team» Владислав Клименко та керівник команди Олексій Єгоров.

В Україні «літаючих» спортсменів небагато. Усе просто: цей спорт дорогий (комплект теплового аеростата коштує від 30 тисяч доларів). Однак наші хлопці підготовлені добре: трійка українців входить до сотні найкращих у світовому спортивному повітроплаванні. До речі, Влад Клименко та Сергій Білорусов на 10-му чемпіонаті Росії вибороли друге та третє місця. А в Кам'янці-Подільському Владислав продемонстрував унікальне видовище — практично «проштовхнув» 22-метрову кулю під мостом висотою в 57 метрів. Кажуть, таке роблять ще в США та Швейцарії, але там про унікальність не йдеться, бо висота мосту — майже кілометр.

Літати на повітряній кулі бажаючих, незалежно від віку, вчать у Феодосії. Після трьох тижнів навчання видають ліцензію. Але найкраща наука — то участь у змаганнях, зазначають професіонали. Однак поки що повітроплавання в Україні залишається справою для небагатьох повітряних романтиків, які поліпшують імідж держави. Непогано, погодьтеся, щоб куля із нашим прапором пролетіла, скажімо, над Альпами. У федерації прагнуть перетворити повітроплавання на масовий спорт. Ну коли й не такий, як футбол, то, принаймні, щоб у тих, хто мріє про небо, була можливість політати.

Анна БОЙКО.

На знімку: парад повітряних куль у Феодосії.

Рівер на ровері

ХАРАКТЕРИ

Цей італійський пенсіонер розмовляє російською з польським акцентом. Звати його Януш, а прізвище в ті часи, коли був громадянином ПНР, мав теж типове для поляків — Стшелецький (у розмові з журналістами «переклав» його на російську — Стрєлєцкій, бо звик, що за кордонами Польщі на такому сполученні приголосних спотикаються). Тепер він Рівер. Якщо змінити лише одну букву, вийде ровер, а це по-польськи означає велосипед.

Цей екскурс не випадковий: 68-річний Януш уже кілька років не розлучається з цим двоколісним засобом пересування. Об'їздив Канарські острови, Мексику, Кубу, багато країн Європи, дістався найпівнічнішої частини острова Шпіцберген. Тепер відкриває для себе Україну. Взимку, коли в Північній півкулі подорожувати велосипедом надто зимно, збирається кататися по Австралії і Новій Зеландії. Він вирішив побувати в ста країнах світу. А кінцевою точкою має стати Пекін — столиця Олімпіади 2008 року.

Кілька штрихів із біографії допомагають зрозуміти, чому пан Януш обрав такий спосіб життя на пенсії. Рідні загинули, коли фашисти бомбардували Варшаву. Вивчившись спершу на прикордонника, а потім на режисера масових заходів, чимало помандрував з пересувним літнім театром. Потрапивши туристом до Єгипту, послав на ім'я тодішнього керівника Польщі Гомулки таку «вітальну» телеграму, що повертатися додому вже не можна було. Коли главою католиків світу став поляк Кароль Войтила, оселився в Італії. Ким тільки не працював: військовим кореспондентом у В'єтнамі та Конго, агентом з продажу футболістів, організатором гастролей співаків... Та найбільший капітал заробив, постачаючи до країн Східної Європи технології виробництва памперсів і гігієнічних прокладок.

А коли Європа зустрічала нове тисячоліття, вирішив: буде подорожувати. Купив велосипед, рюкзак — і в дорогу. І ось уже п'ятий рік крутить педалі, принципово витрачаючи на прожиття не більш як три долари на день. До того ж ночує просто неба («Ніколи не помру на дивані, тільки під хмарами», — сміється). В Україні Януш збирається проїхатись уздовж Дніпра до Чорного моря, обдивитись Крим, затим — до Карпат. Каже, якщо добереться до Пекіна живий (по дорозі збирається відвідати кілька екзотичних країн, де на мандрівника чигатимуть усілякі небезпеки), а потім стане «зовсім старенььким», то купить в Україні хату з блакитними вікнами й житиме тут, бо через екологію Європа йому геть не подобається. Між іншим, подорожує сільськими путівцями, уникаючи пожвавлених трас. Здивувало Януша, що на Житомирщині з ним захотів поспілкуватися заступник голови облдержадміністрації. А найтяжчим випробуванням в Україні стало те, що в селах щедро пригощають, та ще й самогоном, після чого важко на велосипеді рівновагу втримати.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Фото Михайла ПЄХА.

Януш Рівер.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- (р) Платні матеріали.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 3011117. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»